

PANORAMA

În atenție: politica regională și urbană europeană

TOAMNĂ 2019 / nr. 70

Mișcările inteligente stimulează mediul de afaceri danez

REGIOSTARS:
PREMII DE VÂRF
PENTRU PROIECTE
EXCEPȚIONALE

EVALUAREA
POLITICII DE
COEZIUNE
LA NIVELUL
REGIUNILOR

PANORAMA

CUPRINS

EDITORIAL: JOHANNES HAHN, COMISARUL RESPONSABIL TEMPORAR CU POLITICA REGIONALĂ, SCHIȚEAZĂ VIITORUL PROMIS DE NOUA COMISIE	3
INDICELE COMPETITIVITĂȚII REGIONALE: EDIȚIA A PATRA PREZINTĂ CONSTATĂRI-CHEIE PRIVIND CREȘTEREA ECONOMICĂ A UE.....	4
EUROBAROMETRU: CELE MAI RECENTE CIFRE ARATĂ CONȘTIENTIZAREA ȘI APRECIEREA POLITICII REGIONALE A UE DE CĂTRE PUBLICUL LARG.....	9
REGIOSTARS: PROFILURILE FINALIȘTILOR ȘI CÂȘTIGĂTORILOR PREMIILOR DIN 2019 PENTRU PROIECTE INOVATOARE DE PE CUPRINSUL UE.....	12
DEZVOLTAREA REGIONALĂ ȘI POLITICA DE COEZIUNE DUPĂ 2020: NOUTĂȚI DESPRE NEGOCIERILE PRIVIND CADRUL FINANCIAR MULTIANUAL.....	18
INSTRUMENTELE FINANCIARE: VOR AVEA UN ROL DIN CE ÎN CE MAI IMPORTANT ÎN URMĂTOAREA PERIOADĂ DE FINANȚARE.....	20
DANEMARCA: PRIVIM MAI ÎNDEAPROAPE DANEMARCA, PROIECTELE SALE DE SUCCES ȘI REFORMELE SISTEMULUI SĂU DE SUSȚINERE A ÎNȚREPRINDERILOR.....	22
CONSOLIDAREA SPECIALIZĂRII INTELIGENTE ÎN PORTUGALIA: PORTUGALIA ÎȘI EVALUEAZĂ STRATEGIA ȘI SE ADRESEAZĂ ÎNȚREPRINZĂTORILOR.....	30
TRASAREA DIRECȚIEI VIITOARE A EUROPEI URBANE: ANA LISA BONI RELATEAZĂ DESPRE DECLARAȚIA DE LA BUCUREȘTI ȘI VIITORUL AGENDEI URBANE.....	32
YOUTH4REGIONS: DOI TINERI JURNALIȘTI PREZINTĂ PROIECTE CARE SUSȚIN AGRICULTURA URBANĂ ȘI INCLUZIUNEA SOCIALĂ PRIN MUZICĂ.....	34
PUNCT DE DATE: CELE MAI RECENTE CIFRE PRIVIND REZULTATELE INVESTIȚIILOR POLITICII DE COEZIUNE.....	38
INVESTIȚII ÎN VIITORUL NOSTRU COMUN: UN RAPORT DE LA A OPTA CONFERINȚĂ PRIVIND EVALUAREA POLITICII DE COEZIUNE.....	40
FONDUL DE SOLIDARITATE AL UE 2002-2017: CUM A AJUTAT FONDUL DE SOLIDARITATE REGIUNILE SĂ SE REDRESEZE ÎN URMA INUNDAȚIILOR, A INCENDIILOR ȘI A CALAMITĂȚILOR NATURALE	42
PROIECTUL „EXCURSIE CU MAȘINA 2”: ÎN A DOUA EDIȚIE, OPT TINERI CUTUREIERĂ CONTINENTUL ÎNTR-O EXPEDIȚIE A DESCOPERIRILOR.....	44
ÎN CUVINTE PROPRII: FONDURILE FSE SPRIJINĂ PROIECTE DE INOVARE SOCIALĂ ÎN SAXONIA INFERIOARĂ	46
NOUTĂȚI PE SCURT	47
PROIECTE: PROFILURI ALE UNOR PROIECTE REUȘITE DIN ITALIA, SPANIA ȘI EUROPA CENTRALĂ	48

15

30

32

34

44

50

EDITORIAL

Mă bucur să mă adresez cititorilor revistei *Panorama* în acest număr nou, în urma solicitării președintelui Juncker de a mă ocupa de portofoliul politicii regionale până în 31 octombrie 2019, când se încheie mandatul Comisiei actuale.

Pregătirile pentru desemnarea noii Comisii pentru 2019-2024 înregistrează progrese. După votul favorabil al Parlamentului European privind candidatura și orientările sale politice, președinta aleasă, Ursula von der Leyen, a lucrat la constituirea echipei sale și, în 10 septembrie, și-a anunțat proiectul de repartizare a portofoliilor.

Se face apel la politica regională să joace un rol central în efortul Comisiei Europene de a realiza o Europă mai verde, mai echitabilă și mai puternică. În primul rând, în cadrul „**Pactului ecologic european**”, politica regională va continua să sprijine transformarea regională și tranziția la economia verde, precum și schimbările tehnologice. Peste trei pătrimi din bugetul politicii regionale au fost rezervate deja pentru investiții privind tranziția, în special inovarea și trecerea la o economie neutră din punct de vedere climatic, iar noul Fond pentru o tranziție echitabilă va consolida această focalizare.

De asemenea, politica regională va fi un vector major pentru „**o economie în serviciul cetățenilor**”, în cadrul căreia motto-ul nostru va rămâne neschimbat: „nicio regiune, nicio persoană lăsată în urmă”. Pe lângă investițiile mari în economia reală (care se ridică în prezent la aproape 50 de miliarde EUR pentru 2014-2020), politica regională va continua să își dezvolte instrumentele pentru teritorii specifice, cum ar fi zonele

urbane defavorizate, regiunile frontaliere sau regiunile ultra-periferice – ca să nu mai vorbim despre Fondul de solidaritate al UE. Obiectivul este de a ne asigura că cetățenii europeni se bucură de oportunități similare indiferent de unde provin, unde locuiesc și unde lucrează.

De asemenea, politica regională va fi esențială pentru a realiza „**o Europă adaptată la era digitală**”, jumătate din investițiile FEDR pentru perioada 2021-2027 vizând „o Europă mai inteligentă”, inclusiv digitalizarea, în cadrul a sute de strategii mature de specializare inteligentă.

În plus, sunt onorat că politica regională va sprijini în mare parte și eforturile Comisiei de „**a reuni oamenii**” și de „**a lăsa actorii naționali, regionali și locali să producă rezultate la nivelul la care pot cel mai bine să o facă**”, abilitându-i în mod activ pentru a duce la îndeplinire prioritățile noastre pentru Europa. ■

Johannes Hahn
Comisarul european pentru politică regională

ICR 2019: cartografierea tendințelor în materie de competitivitate regională

De curând s-a publicat al patrulea indice al competitivității regionale, care monitorizează gradul de competitivitate la nivelul regiunilor UE.

În ultimii 10 ani, indicele competitivității regionale (ICR) măsoară principalii factori ai competitivității în 268 de regiuni de la nivelul NUTS-2 din întreaga Uniune Europeană. Cuprinzând 11 componente diferite, indicele înregistrează concepte relevante pentru dezvoltarea durabilă, productivitate și bunăstare. Acest indice unic oferă informații din interiorul țărilor pe care indicii naționali ai competitivității nu reușesc să le surprindă.

Cea mai recentă ediție a ICR, lansată în 7 octombrie 2019 în cadrul Săptămânii europene a regiunilor și orașelor, la Bruxelles, în Belgia, confirmă existența unui model policentric cu o variație amplă ce caracterizează atât țările, cât și regiunile din cadrul aceleiași țări. Au trecut 10 ani de la criza financiară globală, dar diviziunea dintre nord-vest și sud-est de la nivelul UE rămâne clară și vizibilă.

La nivel de țară, regiunile capitalelor sunt, în general, cele mai competitive, excepție făcând Țările de Jos, Italia și Germania. În această ediție a ICR, cele mai bune performanțe le-a înregistrat regiunea Stockholm, urmată de Londra, cu zona sa largă de navetă, și de Utrecht, aceste două orașe ocupând împreună locul al doilea.

Ca și în edițiile anterioare ale ICR, majoritatea regiunilor de vârf conțin fie capitale, fie zone metropolitane mari, pe care aglomerarea și conectivitatea dintre activitățile economice și capitalul uman le-au transformat în motoare ale creșterii și ale competitivității.

Observații oportune

Cele patru momente – la care se referă cele patru ediții ale indicelui – permit monitorizarea tendințelor și a evoluțiilor competitivității regionale începând din 2010, când a fost publicată prima ediție. În general, nu se constată mișcări rapide și ample la nivelul celor patru ediții ale ICR.

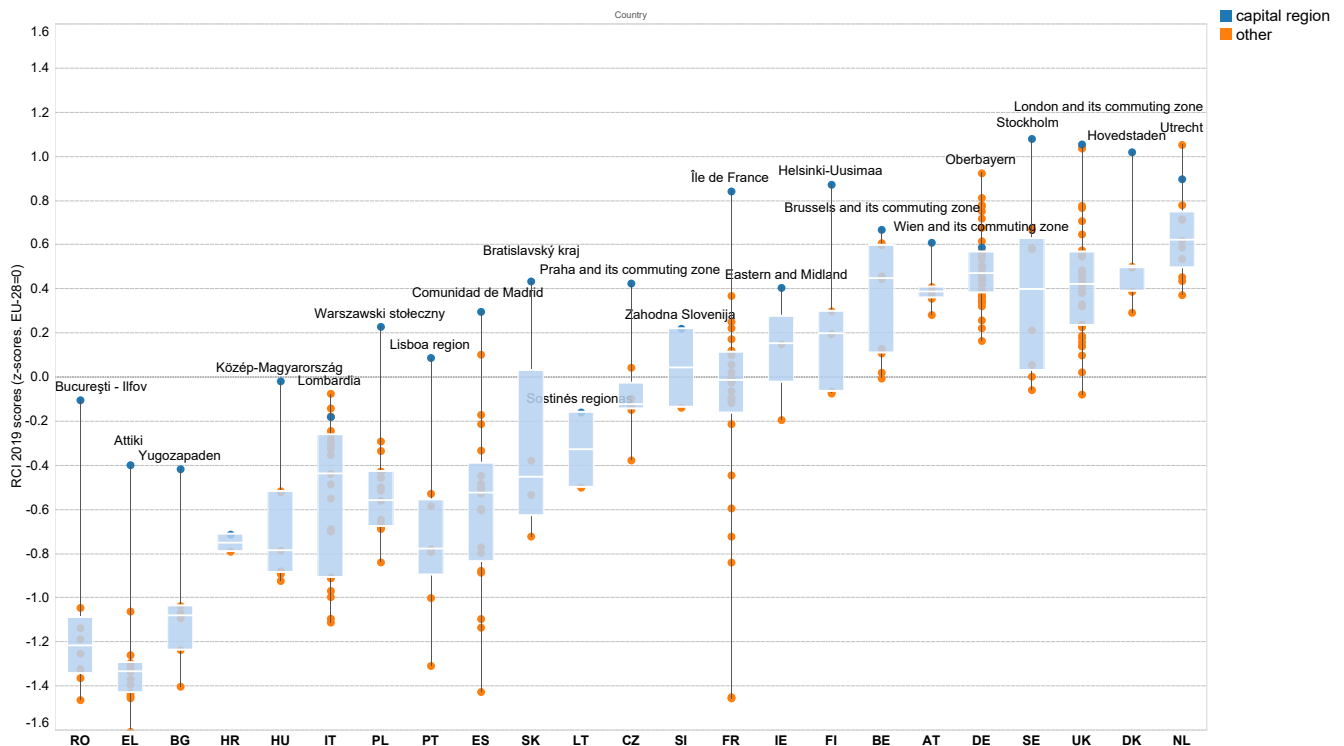
În cadrul fiecărei țări, performanțele regionale sunt, în general, destul de stabile în timp, deși se poate observa, în unele cazuri, o ușoară convergență între regiunea cu cele mai bune rezultate (de obicei, regiunea capitalei) și celelalte regiuni ale țării. De exemplu, în Suedia, regiunea Stockholm, cu un punctaj ridicat stabil, a fost ajunsă treptat din urmă de celelalte trei regiuni de vârf ale țării. Dimpotrivă, decalajul dintre regiunea Bucu-

rești și restul României a rămas izbitor de mare în ultimul deceniu, deși regiunile care ocupă următoarele trei locuri în ceea ce privește competitivitatea au înregistrat o ameliorare constantă. Pe pagina ICR s-au adăugat instrumente online interactive noi, pentru a compara, în timp și spațiu, nivelurile de competitivitate din diferite regiuni.

De la prima publicare, din ce în ce mai multe regiuni ale UE au folosit ICR și componentele acestuia pentru comparații cu alte regiuni din UE sau cu media UE. De asemenea, indicele s-a dovedit util pentru compararea unei regiuni cu alte regiuni aflate la un nivel similar de dezvoltare economică. De exemplu, chiar dacă o regiune mai puțin dezvoltată are un punctaj general mai scăzut, aceasta poate fi mai performantă decât unele regiuni cu un nivel similar al produsului intern brut (PIB) pe cap de locuitor. Tot astfel, chiar dacă o regiune puternic dezvoltată are un punctaj ridicat, aceasta poate totuși să nu atingă nivelul tipic pentru regiuni comparabile ca bogăție. ➤

» Majoritatea regiunilor de vârf conțin fie capitale, fie zone metropolitane mari, pe care aglomerarea și conectivitatea dintre activitățile economice și capitalul uman le-au transformat în motoare ale creșterii și ale competitivității. »

Distribuția punctajelor ICR 2019 în interiorul țărilor.

Numai țările care au mai mult de o regiune sunt prezentate în figura de mai sus.

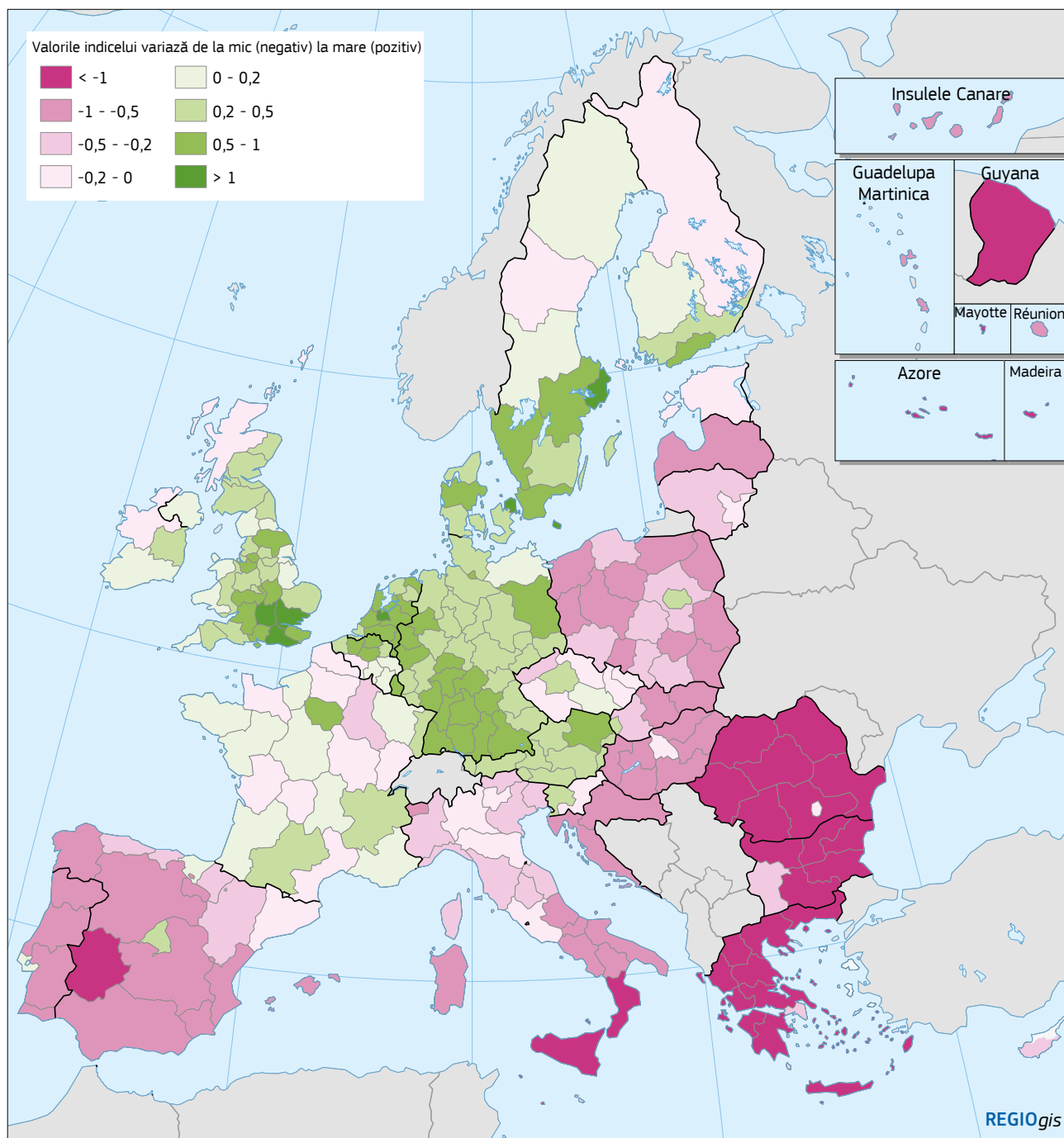
Este menționat numele celei mai bune regiuni din fiecare țară. Casetele colorate includ 50% dintre regiunile din fiecare țară.

Există variații largi atât între țări, cât și între regiunile din cadrul aceleiași țări. Regiunile capitalelor sunt, în general, cele mai competitive, excepție făcând Țările de Jos, Italia și Germania. În Țările de Jos, Utrecht rămâne cea mai performantă regiune, urmată de Amsterdam. În Italia, Lombardia continuă să fie regiunea cea mai performantă, iar în Germania, cele mai mari performanțe le înregistrează și acum Oberbayern (regiunea München). În Italia, Spania și Belgia, nivelurile competitivității regionale acoperă o scară largă, dar sunt aproape uniform distribuite în toate regiunile în cadrul fiecărei țări, după cum arată casetele care includ 50% dintre regiunile din fiecare țară.

Indicele competitivității regionale – ICR 2019

Diviziunea dintre nord-vest și sud-est din UE rămâne clară și vizibilă chiar și acum, la 10 ani de la criză. Rezultatele ediției din 2019 a indicelui competitivității regionale confirmă existența unui model policentric, regiunile capitalelor

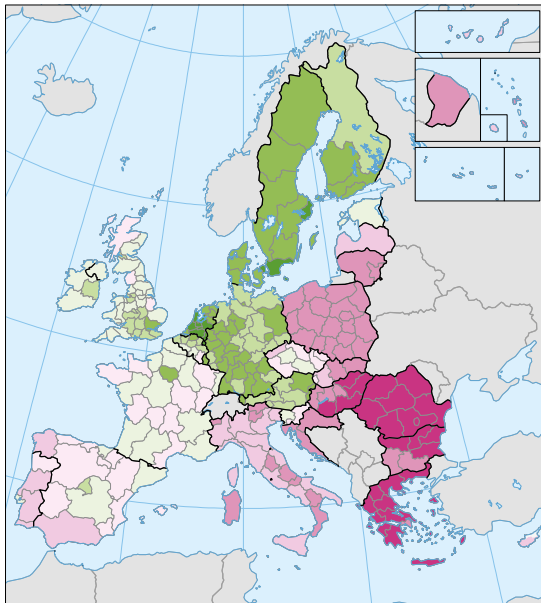
și regiunile metropolitane înregistrând rezultate deosebit de bune în numeroase părți ale UE. Distribuția spațială a nivelurilor de competitivitate este consecventă cu edițiile anterioare ale ICR.

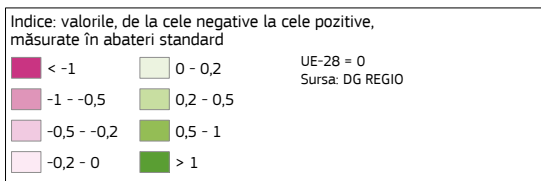
UE-28 = 0
Sursa: DG REGIO

© Asociația EuroGeographics pentru limitele administrative

Indicele competitivității regionale, 2019 – punctaje de grup

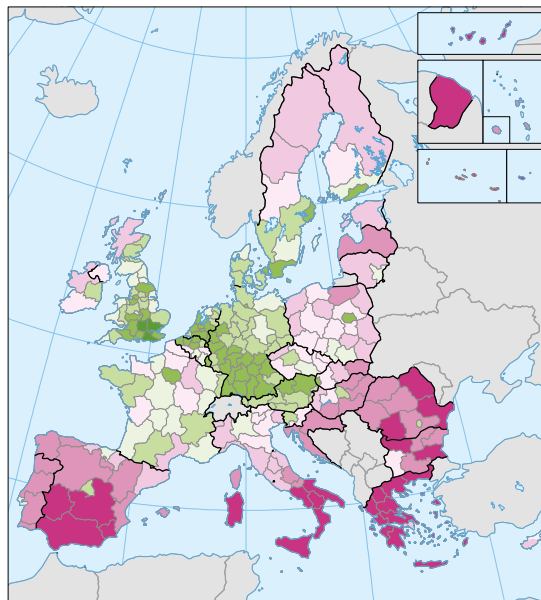
Pilonii din grupul elementar combinați

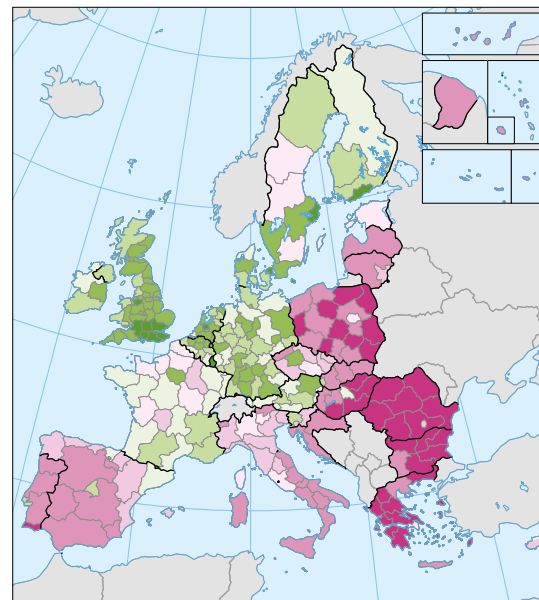
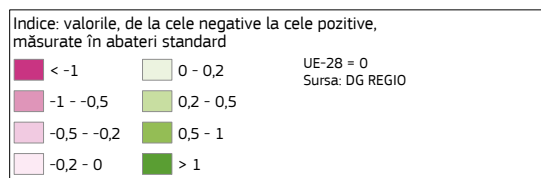
ICR este compus din 11 piloni care descriu diferitele aspecte ale competitivității și sunt clasificați în trei grupuri:

- grupul elementar cuprinde cinci piloni: instituțiile; stabilitatea macroeconomică; infrastructurile; sănătatea; învățământul de bază;
- grupul eficienței cuprinde: învățământul superior, formarea profesională și învățarea pe tot parcursul vieții; eficiența pieței muncii; dimensiunea pieței;
- grupul inovării cuprinde: maturitatea tehnologică; complexitatea mediului de afaceri; inovarea.

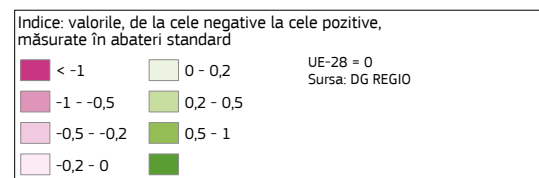
Cele trei hărți prezintă distribuția spațială a subindicilor din grupul elementar, al eficienței și al inovării. Ca și în edițiile anterioare, grupul elementar are cea mai redusă variabilitate la nivel de țară, în timp ce grupul eficienței variază mai mult, iar grupul inovării, și mai mult. Există două motive pentru omogenitatea relativ mai ridicată a grupului elementar. În primul rând, doi dintre cei cinci piloni ai grupului elementar se măsoară numai la nivel național. În al doilea rând, deoarece grupul cuprinde factori de bază care favorizează competitivitatea, precum infrastructura, sănătatea și învățământul de bază, este de așteptat o anumită omogenitate la nivelul UE. În schimb, variabilitatea mai ridicată evidentă în grupul inovării sugerează diferențe substanțiale în ceea ce privește capacitatea de inovare a economiilor regionale, atât de la o țară la alta, cât și în cadrul aceleiași țări.

Pilonii din grupul eficienței combinați

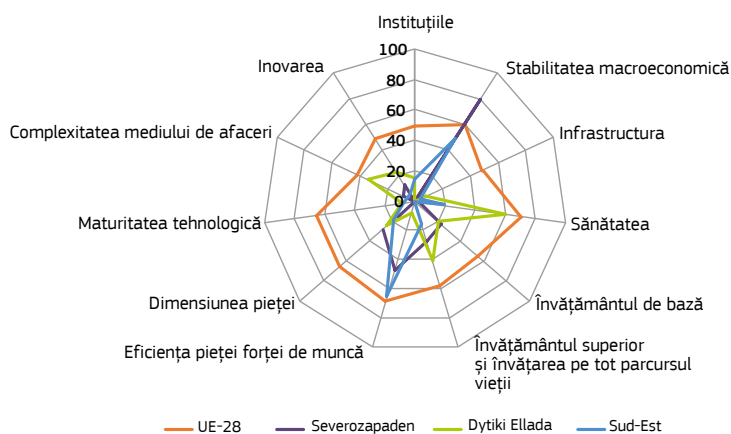
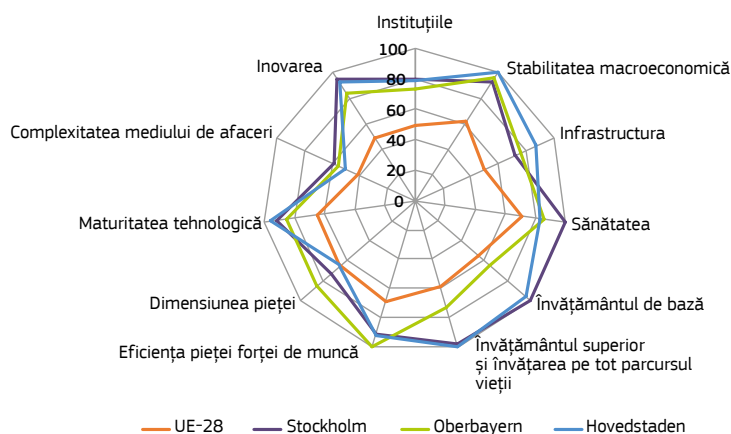

Pilonii din grupul inovării combinați

Se poate obține o perspectivă și mai aprofundată dacă se ia în calcul performanța unei regiuni la nivelul tuturor celor 11 piloni ai ICR. De exemplu, figura de mai jos compară trei dintre regiunile clasate pe primele 10 locuri: Stockholm (SE), Oberbayern (DE) și Hovedstaden (DK) (diagrama radar din stânga), toate având un PIB pe cap de locuitor mai mare de 160 (UE-28=100), și trei regiuni dintre cele clasate pe

ultimele 10 locuri: Severozapaden (BG), Dytiki Ellada (EL) și Sud-Est (RO) (diagrama radar din dreapta), cu un PIB pe cap de locuitor care nu depășește 50% din media UE. În primul rând, este demnă de menționat forma regulată, aproape circulară a diagramei celor mai performante regiuni, în contrast cu modelul foarte neregulat al diagramei care prezintă regiunile cele mai slabe.

REȚETA ANNEI KARENINA PENTRU COMPETITIVITATE

Analizele recente ale factorilor-cheie ai creșterii economice regionale au arătat că înregistrarea unor creșteri în mai multe domenii simultan, în contrast cu excelența în doar unu sau puține domenii, este o rețetă bună pentru reușita economică. Această constatare ne reamintește de așa-numitul principiu Anna Karenina: „Toate familiile fericite seamănă între ele; fiecare familie nefericită este nefericită în felul ei” (Anna Karenina, de L.N. Tolstoi). Cu alte cuvinte, existența unei deficiențe la oricare dintre factori provoacă slăbirea în plan mai larg.

Compararea notelor

Sunt publicate acum tabele de punctaj pe pagina web a ICR, pentru a facilita compararea fiecărei regiuni cu regiunile similare. Aceste tabele de punctaj sunt fișe informative – câte una pentru fiecare regiune – care prezintă punctajele și pozițiile în clasament în cadrul ICR și al tuturor componentelor indicelui. În plus, se compară performanțele unei regiuni cu cele ale unui grup de regiuni similare din punct de vedere economic, definite ca fiind cele 15 regiuni care se apropie cel mai mult de PIB-ul pe cap de locuitor al regiunii analizate.

Aceste tabele de punctaj, precum și hărțile interactive, diagramele radar, analiza comparativă diacronică, documentele metodologice și tabelele de date sunt disponibile toate pe pagina web a ICR.

ICR pornește de la abordarea Indicelui competitivității globale realizat anual de Forumul Economic Mondial, adaptându-l la

nivel regional în UE. Acesta utilizează 11 dimensiuni ale competitivității, descrise, în ediția din 2019, prin 74 de indicatori regionali care acoperă în principal intervalul 2015-2017, existând și câțiva mai recentți, din 2018. Se acoperă o gamă largă de factori ai competitivității și ai dezvoltării durabile, inclusiv inovarea, guvernarea, transporturile și infrastructura digitală, sănătatea și capitalul uman.

De asemenea, ICR ține cont de dezvoltarea economică a unei regiuni, acordând o pondere sporită factorilor de competitivitate elementari în regiunile mai puțin dezvoltate și factorilor de inovare în regiunile mai dezvoltate.

MAI MULTE INFORMAȚII

<https://europa.eu/!VJ69cd>

Orașele își spun punctul de vedere privind politica regională a UE

În cadrul unei serii de studii privind cunoștințele și atitudinile europenilor privind politica regională a UE, DG Regio a intervievat telefonic peste 27 000 de cetățeni ai UE pe parcursul a 10 zile din luna iunie a acestui an.

Raportul care a rezultat are la bază patru sondaje anterioare: Eurobarometrul Flash 452 (FL452) din iunie 2017; Eurobarometrul Flash 423 (FL423) din iunie 2015; studiul FL298 din iunie 2010¹; și studiul FL384² din septembrie 2013.

Studiul începe întrebând respondenții dacă au auzit despre proiecte cofinanțate de UE în zona lor locală și, în cazul unui răspuns afirmativ, dacă aceștia consideră că proiectele respective au avut un impact pozitiv sau negativ. Respondenții sunt întrebați apoi cât de familiare le sunt cele două fonduri regionale ale UE și dacă s-au bucurat personal de beneficii în urma unui proiect finanțat de UE. De asemenea, studiul prezintă detalii privind sursele de informații utilizate de respondenți pentru a afla despre politică.

După aceea, sondajul analizează prioritățile pentru politica regională a UE din perspectiva cetățenilor, întrebând respondenții ce regiuni geografice și domenii de investiții ar trebui să vizeze UE și cine ar trebui să ia decizii despre investițiile regionale.

În încheiere, studiul analizează conștientizarea de către public a cooperării transfrontaliere, oprindu-se asupra a patru strategii macroregionale ale UE din regiunea Mării Baltice, alături de regiunea Dunării, regiunea Mărilor Adriatică și Ionică și regiunea Alpilor, Interreg și regiunile ultraperiferice ale UE.

Urmând metodologia utilizată în sondajele Eurobarometru Flash, între 3 și 13 iunie 2019, 27 144 de respondenți din UE aparținând diferitor categorii sociale și demografice au fost intervievați telefonic (pe linii fixe și mobile) în limba lor maternă, în numele Direcției Generale Politică Regională și Urbană.

Principalele rezultate ale Eurobarometrului 2019 privind politica regională sunt ilustrate în cele două infografice de mai jos.

MAI MULTE INFORMAȚII

<https://europa.eu/!tr88kq>

¹ http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_298_en.pdf

² http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_384_en.pdf

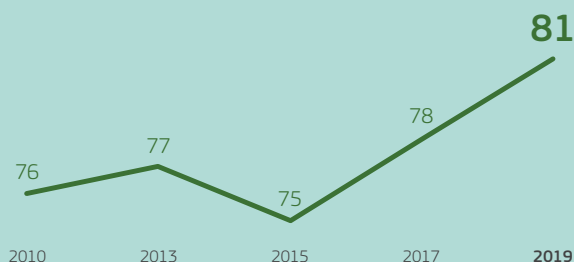
Europa pe care o construim împreună

Politica regională europeană

PROPORȚIA RESPONDENȚILOR CONȘTIENȚI DE PROIECTE ALE UE
CARE AFIRMĂ CĂ ACESTEA **AU AVUT UN IMPACT POZITIV**

Conștientizare

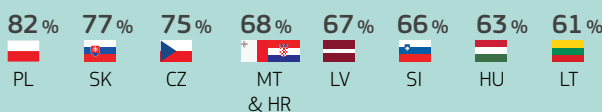
Europeenii consideră că
**proiectele UE au un impact
pozitiv în viața lor**

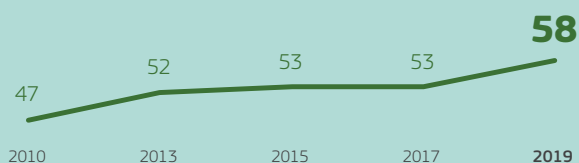
Tot mai mulți oameni sunt **conștienți de
proiectele UE din regiunea lor...**

... Conștientizarea proiectelor finanțate de UE
depășește 60% în 9 state membre

Investiții

Trei din cinci europeni
sunt de acord că **finanțarea
din partea UE ar trebui
să fie disponibilă
în TOATE regiunile**

Majoritatea consideră că UE **ar trebui să acorde prioritate** regiunilor...

... cu **șomaj ridicat**

69%

... zone urbane **defavorizate**

54%

... zone rurale sau
montane **îndepărtate**

52%

Cetățenii vor ca UE **să investească în...**

... învățământ,
sănătate sau
infrastructuri sociale

91%

... mediul
înconjurător

90%

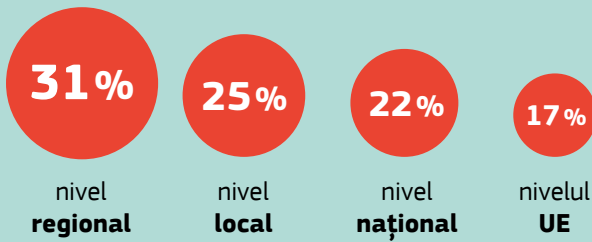
Această dorință corespunde priorităților de
finanțare pentru perioada 2021-2027.

Guvernanța

Deciziile importante privind finanțarea regională din partea UE se iau aproape de cetățeni

Europenii susțin această guvernanță descentralizată

DECIZIILE PRIVIND POLITICA REGIONALĂ a UE AR TREBUI LUATE ÎN PRINCIPAL LA...

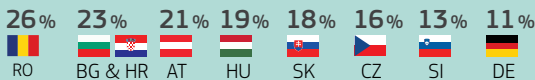
Cooperarea regională

Gradul de conștientizare pentru statele membre implicate în fiecare macroregiune

Cooperarea în zona Mării Baltice

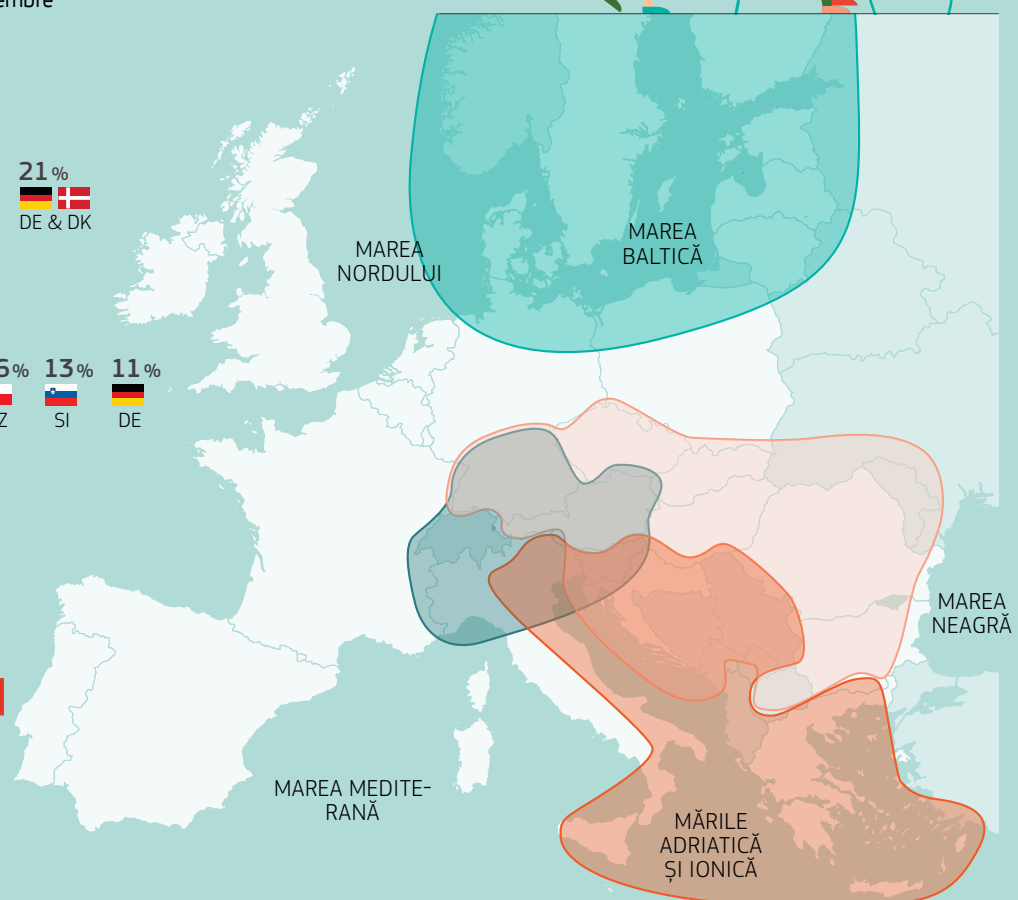
Cooperarea în zona Dunării

Cooperarea în zona regiunii Alpilor

Cooperarea în zona Mărilor Adriatică și Ionică

Regiunile ultraperiferice

Uniunea Europeană: dincolo de Europa cele mai cunoscute regiuni ultraperiferice

Gradul de conștientizare

Insulele Canare

10%

Martinica

6%

Guyana Franceză

5%

Guadelupa

5%

Réunion

5%

Madeira

4%

Azore

4%

Mayotte

1%

Saint-Martin

1%

REGIOSTARS

2 0 1 9

Cele **24 de proiecte finaliste în competiția pentru premiile REGIOSTARS din acest an** au fost selectate de un juriu independent însărcinat să identifice proiectele cele mai remarcabile ale Europei. Câștigătorii fiecăreia dintre cele cinci categorii principale de proiecte și ai votului publicului și-au primit premiile în cadrul ediției din 2019 a Săptămânii europene a regiunilor și orașelor, desfășurate la Bruxelles (Belgia) în perioada 7-10 octombrie.

Categoriile de premiere pentru 2019 sunt:

- ★ PROMOVAREA TRANSFORMĂRII DIGITALE
- ★ CONECTAREA DINTRE VERDE, ALBASTRU ȘI GRI
- ★ COMBATERICA INEGALITĂȚILOR ȘI a SĂRĂCIEI
- ★ CONSTRUIREA DE ORAȘE REZISTENTE LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE
- ★ MODERNIZAREA SERVICIILOR DE SĂNĂTATE

PROMOVAREA TRANSFORMĂRII DIGITALE

Energy Cells GR – Saarbrücken (Germania) (INTERREG V-A Franța, Belgia, Germania, Luxemburg)

Proiectul are obiectivul de a integra cote mari de energie regenerabilă în sistemele de producere a energiei electrice din Marea Regiune. Fiecare dintre cele patru celule energetice este o centrală electrică virtuală care echilibrează producția și consumul de electricitate fie folosind capacitățile de stocare ale celulelor, fie transferând surplusul de energie către alte celule interconectate prin intermediul unor rețele inteligente la nivelul rețelei de distribuție.

<http://www.izes.de/>

Biblioteca digitală Librarium – Extremadura (Spania) (FEDR)

Biblioteca digitală Librarium a fost pusă gratuit la dispoziția tuturor școlilor de stat din ciclul preuniversitar de către Departamentul de Educație al Guvernului Regional al Comunității Autonome Extremadura. Obiectivul platformei digitale de împrumut și al cluburilor de lectură virtuale este de a promova cititul și competențele mass-media și informatice, la acesta adăugându-se distribuția de e-readere, tablete și computere în școli.

<http://librarium.educarex.es>

CONNECT innovation bai! – Irun (Spania) (INTERREG V-A Spania, Franța, Andorra)

Ajutând companiile să se pregătească pentru a patra revoluție industrială – inclusiv pentru internetul obiectelor, hiperconectivitate, volumele mari de date, printarea 3D, robotică etc. –, proiectul urmărește să creeze locuri de muncă și oportunități pentru localnici, impulsionând astfel inovarea, creativitatea și economia digitală.

<https://www.bidasoa-activa.com/index.php>

Open data in the Stockholm Region – orașul Stockholm (Suedia) (FEDR)

Douăzeci și șase de municipalități din regiune colaborează pentru a pune datele municipale la dispoziția publicului, în special pentru a răspunde nevoilor IMM-urilor de stimulare a inovării și a creșterii. Acestea elaborează procese și instrumente comune, asigură întrunirea condițiilor tehnice și stabilesc relații cu întreprinderile și cu alte organizații pentru a se asigura că rezultatele se pot aplica la scară națională, în beneficiul tuturor celor 290 de municipalități din Suedia.

<https://stockholm.se>

CONECTAREA DINTRE VERDE, ALBASTRU ȘI GRI

WINNER

CobBauge – Plymouth (Regatul Unit) [INTERREG Franța (Canalul Mânecii) – Anglia]

S-a realizat un material nou și inovator în scopul utilizării în ziduri compozite ale unor locuințe eficiente din punct de vedere energetic și performante, care să fie confortabile, mai sănătoase și mai necostisitor de gospodărit. Produsul se bazează pe o metodă antică de construcție din pământ și fibre, care a fost adaptată la metodele de construcție moderne, combinând moștenirea culturală cu proiectarea de clădiri moderne și inteligente.

<http://www.cobbauge.eu/en/cobbauge-2/>

LOS_DAMA! – München (Germania) (Programul INTERREG „Spațiul alpin”)

Proiectul a utilizat șapte acțiuni-pilot locale răspândite în spațiul alpin și a creat un parc interregional în nordul Vienei, pentru conștientizarea importanței spațiilor verzi. Infrastructura verde potențată se poate aplica pentru a face orașele mai verzi și în alte regiuni metropolitane, dincolo de Alpi.

https://www.alpine-space.eu/projects/los_dama/en/home

Le réseau de chaleur Amiens Energies – Amiens (Franța) (FEDR)

Pentru realizarea tranziției energetice în regiune, orașul Amiens a elaborat un instrument care să îmbunătățească viața cotidiană a cetățenilor săi și să garanteze un nivel redus al emisiilor de carbon. Susținută de SEMOP, un parteneriat public-privat, rețeaua de termoficare cu o lungime de 47 km va încălzi echivalentul a 19000 de locuințe din cinci surse de energie regenerabile.

<http://www.amiens-energies.com>

CAPTURE – Flandra (Belgia) (FEDR)

Inițiativa CAPTURE are ca scop reunirea oamenilor de știință din diferite discipline pentru a lucra cu guvernele și sectoarele industriale de la nivel local, regional și național, cu scopul de a face planeta mai durabilă prin captarea și reutilizarea resurselor prețioase în cadrul economiei circulare.

<https://capture-resources.be/>

ECOMARE – Aveiro (Portugalia) (FEDR)

În regiunea Centro din Portugalia, portul Aveiro colaborează cu laguna costieră Ria de Aveiro pentru a proteja resursele biologice marine și a favoriza biotehnologia albastră și acvacultura sustenabilă. Păsările acvatice, țestoasele marine și delfinii sunt salvați și li se redă libertatea, în timp ce economia albastră oferă noi servicii și produse inspirate de ocean.

<http://www.ua.pt/>

COMBATERICA INEGALITĂȚILOR ȘI A SĂRĂCIEI

Good support – Koszalin (Polonia) (FSE)

Proiectul „Sprijin bun” este un parteneriat inovator care urmărește să sporească accesibilitatea serviciilor sociale în Voievodatul Pomerania Occidentală din Polonia. Bazat pe o aplicație web disponibilă pe computere și integrat într-o aplicație pentru telefoanele mobile, sistemul autonom creează legături între utilizatorii locali, precum serviciile municipale de îngrijire, sau legături companie-tutore-pupil-familie, fără a fi necesar un telecentru costisitor.

<http://www.ndsfund.org>

EUMINT – Bolzano (Italia) (INTERREG Italia, Österreich)

Într-un efort de a consolida cooperarea transfrontalieră instituțională dintre Italia și Austria, EUMINT abordează provocările sociale, economice, politice și culturale legate de migrație. Acesta se concentrează pe integrarea transfrontalieră, civică și a forței de muncă, trei aspecte legate de integrarea solicitanților de azil și a refugiaților.

www.eurac.edu/eumint

Proiectul WISE – Donegal (Irlanda) (FSE)

Proiectul „Competențe integrate și ocuparea forței de muncă în rândul femeilor” („Women’s Integrated Skills & Employment”) ajută femeile să își reia munca, studiile sau activitatea independentă. Consilierii profesionali oferă sprijin pentru competențe privind redactarea CV-ului și a scrisorii de intenție și susținerea unui interviu, intermediere pentru ocuparea unui loc de muncă, acces la oportunități profesionale și de studii, îndrumare privind activitățile independente, consolidarea încrederii și a motivației, oportunități de dezvoltare, precum și finanțare pentru cursuri de scurtă durată acreditate.

<https://www.people-1st.co.uk/programmes/wise-roi>

Jacob@cress – Jaca (Spania) (INTERREG V-A Spania, Franța, Andorra)

Calea Pelerinilor către Santiago, unul dintre cele mai aglomerate trasee de pelerinaj din lume, este compusă dintr-o rețea largă de drumuri, având o lungime de 80000 km și traversând 28 de țări. Deși s-a bucurat de o importantă recunoaștere internațională din anii 1980, aceasta rămâne impracticabilă pentru persoanele cu dizabilități sau cu probleme de mobilitate. Jacob@cress încearcă să facă drumul până la Santiago mai accesibil pentru toată lumea.

<http://www.jaca.es>

Prevenirea lipsei de adăpost – Lahti (Finlanda) (FSE)

Proiectul se concentrează pe dezvoltarea unor structuri de servicii municipale și valorifică know-how-ul unor rețele formate din actori multipli pentru a reorienta activitatea dinspre remediere spre prevenirea lipsei locuinței. Strategiile de prevenție a lipsei de adăpost se vor baza pe experiența experților și pe participarea clienților pentru a elabora metode noi în acest domeniu.

<https://www.ara.fi/en-US>

CONSTRUIREA DE ORAȘE REZISTENTE LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE

Climate Active Neighbourhoods – Frankfurt am Main (Germania) (INTERREG Europa de Nord-Vest)

Din 2016, proiectul CAN („Climate Active Neighbourhoods” – „Cartiere active din punctul de vedere al climei”) dezvoltă capacitatea municipalităților de a-și implementa într-un mod mai eficace strategiile de acțiuni climatice folosind o abordare la nivel de cartier a rețehnologi-zărilor din domeniul energiei. Locuitorii din zonele defavorizate sunt abilitați să întreprindă acțiuni climatice la nivel local grație îmbunătățirilor din punct de vedere energetic aduse propriilor locuințe, o modalitate-cheie de a reduce sărăcia energetică și reducerile de CO₂.
<https://www.climatealliance.org>

CityWalk – Dornava (Slovenia) (programul transnațional INTERREG „Dunărea”)

Concentrându-se asupra celei mai simple forme de mobilitate urbană – mersul pe jos –, proiectul CityWalk oferă concepte și soluții inovatoare în materie de accesibilitate pietonală, pentru a aborda nevoile cetățenilor, a combate schimbările climatice, a ameliora calitatea aerului și a reduce poluarea fonică.

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/citywalk>

Premiul publicului

RANTA – Helsinki (Finlanda) (FEDR)

Proiectul RANTA a adoptat pachetul UE privind economia circulară și planul național al Finlandei privind deșeurile într-un efort de a identifica și a testa metode inovatoare de a reutiliza materialele de construcții în etapa de demolare și de dezasamblare. Cazurile-test s-au concentrat asupra clădirilor publice și au fost desfășurate cu orașele participante și cu partenerii de proiect.

<http://www.gnf.fi>

Living Labs Brussels Retrofit – Bruxelles (Belgia) (FEDR)

Proiectul FEDR Living Labs Brussels Retrofit promovează renovarea locuințelor în Bruxelles (Belgia) prin crearea unor spații dedicate experimentării și inovării. Obiectivul este de a dezvolta o piață de volum pentru renovările ecoenergetice prin dezvoltarea know-how-ului și îmbunătățirea cooperării cu sectorul construcțiilor.

<http://wtcb.be>

R-SOL-E – Belišće (Croatia) (programul INTERREG IPA CTF Croatia-Serbia)

Trei autorități locale din Croația și din Serbia și-au unit forțele pentru a demonstra că se poate realiza eficiență energetică utilizând energie regenerabilă. Partenerii de proiect au instalat șase instalații de energie solară, 100 de stâlpi de iluminat public alimentați cu energie solară și o stație de încărcare pentru autovehicule electrice și au elaborat planuri de acțiune privind energia durabilă și direcții noi de urmat.

<https://www.belisce.hr>

MODERNIZAREA SERVICIILOR DE SĂNĂTATE

Orsi Academy – Melle (Belgia) (FEDR)

Academia este un centru renumit de formare și know-how în special în domeniul tehnicilor de chirurgie minim invazivă și de chirurgie robotică. Datorită unui ambițios proiect de investiții din Gent (Belgia), Orsi a construit un ecosistem unic, în care medicii, oamenii de știință, inginerii și industria s-au conectat pentru a demonstra și a promova tehnologii medicale inovatoare, sporind astfel calitatea și siguranța serviciilor de sănătate moderne.

<http://www.orsi.be>

eMEN – Diemen (Țările de Jos) (INTERREG Europa de Nord-Vest)

Creșterea actuală a incidenței bolilor mintale creează presiuni din ce în ce mai puternice asupra societății și a economiei. Proiectului pentru soluții electronice privind sănătatea mintală îi revine un rol important în abordarea acestei provocări, deși integrarea acestei tehnologii revoluționare în sistemele de îngrijire a sănătății mintale necesită o abordare multidisciplinară și cooperare transfrontalieră.

<https://www.arq.org/en>

Proiect de servicii paramedicale comunitare transfrontaliere – Londonderry (Regatul Unit) (programul INTERREG V-A)

Paramedicii comunitari sunt lucrători pe ambulanță înalt calificați care au urmat cursuri de specializare pentru a putea trata pacienții în locuința și în comunitatea lor, fără a-i mai transporta până la secțiile de urgență deja aglomerate ale spitalelor. Proiectul CAWT desfășoară acțiuni-pilot în patru zone frontaliere îndepărtate/rurale din Republica Irlanda, din Irlanda de Nord și din Scoția.

<http://www.cawt.com>

Oulu Sote Labs – Oulu (Finlanda) (FEDR)

Acest proiect a creat OuluHealth Labs, un mediu de inovare, testare și dezvoltare în domeniul tehnologiei sănătății și al serviciilor de bunăstare. Laboratoarele le oferă companiilor un spațiu în care să își dezvolte produsele, permițând totodată punerea în practică a ideilor generate de profesioniștii din domeniul sănătății și al asistenței sociale.

<http://ppshp.fi>

EFFIC'ASTHME – Paris (Franța) (FEDR)

Obiectivul acestui proiect este de a pregăti mai bine părinții a 5,5 milioane de copii cu astm din Europa, reducând astfel crizele grave și numărul de internări. Aplicația mobilă Effic'Asthme folosește diferite scenarii de criză de astm pentru a ajuta părinții copiilor preșcolari să identifice simptomele și să acorde îngrijirea adecvată.

<http://ilumens.fr/>

Dezvoltarea regională și politica de coeziune după 2020

În 29 mai 2018, Comisia Europeană a prezentat propunerile de pachete legislative pentru perioada de programare 2021-2027, inclusiv Regulamentul privind dispozițiile comune (RDC), regulamentul Interreg, regulamentul privind Mecanismul transfrontalier european și regulamentele specifice fondurilor, referitoare la Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și la Fondul de coeziune, precum și la Fondul social european (FSE+).

RDC elaborează un set comun unic de norme pentru șapte fonduri aflate în gestionare partajată – FEDR, Fondul de coeziune, FSE+, Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM), Fondul pentru azil și migrație (FAMI), Fondul pentru securitatea internă (FSI) și instrumentul pentru gestionarea frontierelor și vize (IGFV). Existența unui cadru de reglementare unic va simplifica lucrurile pentru gestionarii și beneficiarii programelor și va facilita sinergiile, atât între aceste fonduri, cât și cu alte instrumente ale bugetului UE.

Propunerile pentru politica de coeziune după 2020 urmăresc să facă politica mai simplă, mai modernă și mai flexibilă, menținând condiții clare pentru implementarea acesteia și asigurând o legătură mai activă cu semestrul european. Acest lucru se reflectă în accentul pus asupra priorităților care vor ajuta Europa să își mențină competitivitatea și să se adapteze la globalizare și la schimbările tehnologice, lăsând în același timp mai multă libertate la nivel de program.

Propunerile de reglementare oferă un meniu de priorități mai succint și modern, pentru a construi o Europă inteligentă, verde, cu emisii reduse de dioxid de carbon, cu un caracter social mai pronunțat, mai conectată și mai apropiată de cetățeni. Cele 11 obiective tematice actuale au fost reduse la cinci obiective de politică, iar elaborarea și aplicarea abordărilor integrate s-au simplificat.

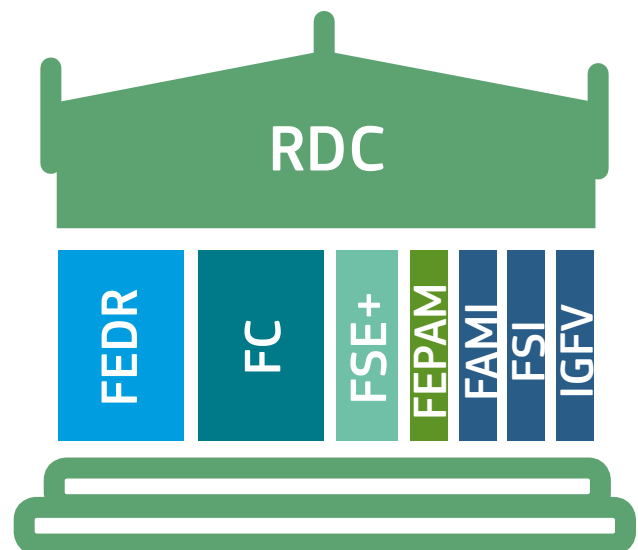
Mai mult, seria de măsuri de simplificare reale include eliminarea procedurii de desemnare, introducerea principiului auditului unic, propunerea de norme radical simplificate pentru TVA, adăugarea mai multor posibilități de utilizare a opți-

unilor de costuri simplificate, simplificarea normelor aplicabile instrumentelor financiare, precum și ușurarea semnificativă a proceselor de raportare, de programare și de punere în aplicare în general.

Printre evoluțiile-cheie pentru Interreg se numără acoperirea tuturor frontierelor externe ale UE de regulamentul Interreg, în locul existenței unor regulamente diferite pentru diferite tipuri de frontiere, ca în sistemul anterior. Alte elemente noi includ o abordare mai strategică a cooperării maritime, a instrumentelor inovatoare interregionale și a Mecanismului transfrontalier european. Programele transfrontaliere se vor putea concentra acum mai bine pe cooperarea instituțională, rezolvând problemele frontaliere și investind în servicii de interes public comune.

Mai mult, angajamentele privind Agenda urbană au fost întărite prin Inițiativa urbană europeană, care aduce o abordare coerentă nouă a orașelor prin contopirea mai multor instrumente separate în același pachet.

În comparație cu perioada de programare 2014-2020, propunerile includ „condiții propice” mai puține și mai tangibile care trebuie îndeplinite înainte de selectarea proiectelor și pe tot parcursul perioadei de programare. Se va ține seama și de recomandările specifice fiecărei țări la începutul programării și în cadrul evaluării intermediare. Concentrarea tematică a finanțării UE asupra unor priorități-cheie va asigura menți-

Aspecte-cheie ale următorului buget al UE

Finanțare sporită
pentru domeniile
prioritare

Un mecanism nou
pentru protejarea
bugetului UE
împotriva riscurilor
financiare legate
de statul de drept

Un accent puternic pe
valoarea adăugată
europeană și pe
performanță

Mai puțină birocrație
pentru beneficiari

Un buget mai flexibil
și mai agil, cu o arhi-
tectură mai clară și
mai simplă

nerea focalizării politicii de coeziune pe aspecte vitale pentru competitivitate și pentru adaptări structurale la provocările globalizării și la schimbările tehnologice, evitând în același timp fragmentarea resurselor.

Întregul proces de programare este orientat spre o performanță accentuată, existând o evaluare intermediară a tuturor programelor în 2024 pentru a valorifica pe deplin alocațiile pentru 2026 și 2027 pe baza performanțelor programelor și a provocărilor identificate în procesul semestrului european și în cadrul situației socioeconomice. Se va asigura astfel echilibrul potrivit între flexibilitatea de care este nevoie într-un exercițiu de programare de nouă ani și stabilitatea necesară a cadrului de investiții.

Situația actuală

La reuniunea sa din 13-14 decembrie 2018, Consiliul European și-a propus să ajungă la un acord privind cadrul financiar multianual (CFM) în cadrul Consiliului European din toamna anului 2019. Prin urmare, abia ulterior pot începe discuțiile cu Parlamentul privind CFM, inclusiv aspectele legate de CFM ale propunerilor sectoriale care vor face parte din varianta finală a cadrului de negociere. Din experiența anterioară, acest lucru înseamnă că un acord final privind CFM se poate încheia numai spre jumătatea anului 2020, iar propunerile sectoriale se vor finaliza numai după acel moment, într-un ritm semnificativ mai lent decât cel solicitat inițial de Comisie.

Președinția a prezentat în iunie 2019 un proiect revizuit al cadrului de negociere, care include, printre altele, elemente ale RDC și ale regulamentelor specifice fondurilor în privința cărora Consiliul nu și-a formulat încă poziția. Aceste elemente sunt alocațiile financiare, condiționalitatea macroeconomică,

transferurile între fonduri și către alte instrumente ale Uniunii, prefinanțarea, cofinanțarea, dezangajarea și concentrarea tematică pentru FEDR și pentru FSE+.

De la adoptarea pachetului legislativ al politicii de coeziune în mai 2018, colegislatorii au înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește formularea propriei poziții.

Între mijlocul lunii februarie și începutul lunii aprilie 2019, la prima lectură, Parlamentul European și-a formulat poziția cu privire la toate elementele pachetului legislativ al politicii de coeziune. Consiliul a avansat inițial mai lent, dar până în iunie 2019 își formulase deja poziția asupra majorității pachetelor legislative și aprobase un mandat parțial de negociere pentru toate componentele RDC (exceptând elementele legate de CFM).

Cu toate acestea, ca urmare a încheierii mandatului Parlamentului, înainte de alegerile europene din mai 2019 s-au putut desfășura numai trei reuniuni trilaterale între reprezentanții Parlamentului, ai Consiliului și ai Comisiei. Deși aceștia nu au reușit să ajungă la un acord politic, a existat un anumit grad de acord provizoriu cu privire la numeroase articole legate în special de programare. Procesul se va relua rapid în toamna anului 2019, când va fi stabilit noul Parlament. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

https://ec.europa.eu/commission/priorities/democratic-change/future-europe/eu-budget-future_ro

Instrumentele financiare: ce noutăți urmează după 2020?

Instrumentele financiare, utilizate pentru a realiza obiectivele programelor politicii de coeziune, au două componente distinctive: un caracter rotativ și un efect de pârghie.

Instrumentele financiare pot aduce beneficii unei varietăți ample de destinatari finali sprijinind o serie de obiective de dezvoltare, fondurile structurale și de investiții europene (ESI) având potențialul de a aduce contribuții publice și private suplimentare sau de a fi reutilizat pentru investiții viitoare.

Argumentul lor economic mai larg este abordarea deficitelor de finanțare și a situațiilor de investiții sub nivelul optim – adică a situațiilor în care proiecte viabile financiar nu sunt finanțate de sectorul privat sau sunt finanțate numai în condiții nepotrivite. În acest sens, instrumentele financiare devin relevante ca mecanism de realizare a politicii pentru activități care generează venituri și reduc costurile, precum și pentru „a face mai mult cu mai puține resurse”.

Produsele financiare pot include credite, garanții sau capital propriu ori o combinație între acestea, în funcție de tipul de activitate și de destinatarul final. Dacă o parte a investiției care va fi susținută nu generează venituri sau nu reduce costurile, aceasta ar putea fi susținută printr-o combinație între granturi și produse financiare în cadrul unui instrument financiar al fondurilor ESI.

Ambiții pentru perioada de programare 2021-2027

În perioada de programare 2021-2027, în care se preconizează o reducere a resurselor politicii de coeziune, ar trebui să crească, în ansamblu, importanța instrumentelor financiare. La baza acestui lucru stă obiectivul general de a stimula investiții pe teren în condițiile maximizării investițiilor private cu un sprijin public minim, ținând seama de obiectivele generale ale politicii de coeziune, și anume coeziunea economică, socială și teritorială. Instrumentele financiare se pot utiliza pentru toate obiectivele de politică.

În acest context, ambiția Comisiei Europene ar trebui să fie de a consolida importanța acestora ca mijloace de realizare în cadrul politicii de coeziune, precum și de a le extinde dincolo de sprijinul pentru IMM-uri sau pentru eficiența energetică. În actuala perioadă de programare au apărut deja câteva exemple promițătoare de instrumente financiare care sprijină alte sectoare, precum și de utilizare a unor produse de capital propriu care pot fi catalizatori ai ecosistemelor de inovare regionale. Prin urmare, există posibilitatea de extindere a alocării unor asemenea instrumente în următoarea perioadă.

Principalele îmbunătățiri planificate

Instrumentele financiare vor fi un mecanism de realizare cheie pentru investițiile din 2021-2027 care generează venituri și reduc costurile. În acest scop, dispozițiile referitoare la acestea din Regulamentul privind dispozițiile comune (RDC), conform propunerilor Comisiei Europene, au fost eficientizate și actualizate pentru a asigura o implementare mai bună și mai ușoară și o instituire mai rapidă. În linii mari:

- încă de la început, instrumentele financiare vor fi mai bine integrate în procesul de programare și de implementare, iar evaluarea *ex ante* va fi eficientizată în mod corespunzător;
- autoritățile de management vor avea aceleași opțiuni de implementare de bază flexibile – gestionarea sub responsabilitatea autorității de management sau gestionarea directă de către aceasta –, deși condițiile aferente au fost simplificate;
- va fi posibilă combinarea la nivel de fond cu instrumente financiare de la nivelul UE în cadrul unui set unic de norme, și anume cele ale InvestEU, printr-o contribuție la programul respectiv;
- se propune o flexibilitate sporită pentru combinarea granturilor cu instrumentele financiare în cadrul RDC. În special reducerile de capital cu respectarea normelor instrumentului financiar vor permite o utilizare mai amplă a combinației în cadrul aceleiași operațiuni;
- s-au clarificat normele de eligibilitate și s-au simplificat costurile și onorariile de gestiune, rămânând însă bazate pe rezultate pentru a încuraja gestiunea eficientă;
- s-au simplificat considerabil normele privind plățile, menținându-se însă legătura esențială între plățile către instrumentele financiare și plățile corespunzătoare către destinarii finali;
- s-a simplificat codificarea restituirilor și a reciclării fondurilor;
- nu va exista raportare separată privind instrumentele financiare, deoarece aceasta va fi încorporată în același sistem de raportare ca și toate celelalte forme de finanțare.

Contribuția la compartimentul statelor membre din InvestEU

Următoarea perioadă de programare se va caracteriza și prin coexistența dintre instrumentele financiare cu gestionare partajată și InvestEU cu compartimentul său aferent statelor membre. Această opțiune suplimentară de implementare este disponibilă statelor membre sub forma unui sprijin rambursabil pentru realizarea obiectivelor de politică ale fondurilor care contribuie. Pentru a realiza obiectivele de politică selectate, statele membre pot contribui la compartimentul statelor membre fie în etapa de programare de la nivelul acordului de parteneriat/programului, fie în etapa de implementare.

Principalul avantaj al contribuției statelor membre la InvestEU este posibilitatea de mobilizare a unui volum mare de finanțare privată pentru destinatarii finali, implementarea bazându-se pe cadrul instituțional și juridic al InvestEU, instituit sub responsabilitatea Comisiei. În plus, nu este necesară cofinanțarea națională, deși statul membru trebuie să stabilească un pasiv contingent calibrat pe baza riscurilor.

În cadrul programului InvestEU, fondul InvestEU conține un compartiment aferent statelor membre pentru fiecare fereastră de politică. Pe baza propunerii Comisiei, statele membre pot contribui la compartimentul aferent statelor membre cu până la 5% din fondurile gestionate partajat pentru a beneficia de garanția UE. Acest lucru înseamnă că la cele 38 de miliarde EUR disponibile în cadrul compartimentului UE se adaugă bugetul unui compartiment aferent statelor membre, ceea ce sporește capacitatea de suportare a riscurilor pentru partenerii punerii în aplicare.

Contribuția la compartimentul statelor membre, care este opțională, ar aborda eșecurile de piață și deficitul de investiții specifice fiecărei țări. Comisia semnează cu statul membru în cauză un „acord de contribuție” – un document care prezintă în detaliu finanțarea și implementarea. Contribuțiile sunt delimitate geografic la nivel național sau regional pentru fiecare fereastră de politică. Prin această contribuție voluntară, statele membre pot beneficia de ratingul mare de credit al garanției UE, sporind puterea investițiilor naționale și regionale și reducând în același timp birocrăția. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

<https://europa.eu/!uR88Bu>

Danemarca: investiții pentru un viitor inovator

Terenul plat, apropierea de apă, solul bogat și clima uneori aspră i-au conturat Danemarcei istoria și cultura. În prezent, nivelul de trai ridicat al țării, dezvoltarea socioeconomică, învățământul și competențele profesionale, echilibrul dintre viața profesională și cea personală, nivelul de sănătate și standardele de mediu fac din aceasta una dintre cele mai liniștite și mai fericite societăți din lume.

Denumită oficial Regatul Danemarcei, aceasta este cea mai sudică țară scandinavă, cuprinzând o peninsulă, Jutland, și un arhipelag de 443 de insule, dintre care 74 sunt locuite. De asemenea, țara include Insulele Feroe și Groenlanda, două teritorii autonome din Oceanul Atlantic de Nord, fiecare cu propriul său guvern și parlament.

Multe dintre insulele mai mari sunt conectate prin poduri, inclusiv podul renumit Øresund, care face legătura dintre cea mai mare insulă, Sjælland, și Suedia. Insulele mai mici sunt deservite de feriboturi și aeronave mici. Această țară nordică în care trăiesc mai puțin de 6 milioane de oameni are patru orașe cu peste 100 000 de locuitori, inclusiv capitala, Copenhaga. Danemarca se învecinează cu Germania pe o porțiune scurtă în partea de sud și este înconjurată de un țarm mareic care se întinde pe 8750 de kilometri.

Printre principalele sectoare industriale se numără turbinele eoliene, produsele farmaceutice, echipamentele medicale, utilajele și echipamentele de transport, prelucrarea produselor alimentare și construcțiile.

Economia țării este în ascensiune, consumul casnic și investițiile fiind principalii vectori ai creșterii. Creșterea reală a PIB-ului a fost estimată la 0,8% în 2018 și se preconizează că va crește la 1,6% în 2019 și la 1,3% în 2020.

Reformele privind piața muncii și pensiile au contribuit la creșterea ocupării forței de muncă până la cote-record în istorie. Există însă un deficit de lucrători calificați, iar guvernul nu reușește să se apropie suficient de țintele pentru 2025 privind creșterea productivității și a disponibilității forței de muncă.

Se cere o mai bună corelare a cererii cu oferta de competențe digitale, ceea ce necesită investiții în dezvoltarea de competențe pentru specializarea inteligentă, tranziția industrială și antreprenariat, combinate cu acțiuni care vizează învățarea pe tot parcursul vieții. Mai mult, creșterea numărului de absolvenți de învățământ vocațional și de cursuri de formare profesională este vitală pentru a asigura un număr suficient de lucrători calificați.

Danemarca se menține printre țările UE cu cele mai mari procente din PIB alocate învățământului. Cu toate acestea, abandonul școlar timpuriu a crescut la 8,8% în 2017, băieții având o rată de abandon aproape dublă față de fete, creându-se astfel una dintre cele mai accentuate disparități de gen din UE. Măsurile recente vizează creșterea calității serviciilor de învățământ și îngrijire pentru preșcolari, într-un efort de a reduce rata de abandon și disparitatea de gen.

< Tietgenkollegiet și Universitatea IT din Copenhaga

Stare de sănătate bună

Sistemul de sănătate danez funcționează bine, deși numărul insuficient al medicilor generaliști constituie un motiv de îngrijorare. Există o propunere nouă pentru a crește acest număr, îmbunătățind totodată accesul pacienților la servicii de îngrijire primară și promovând activitățile sănătoase.

Ca lider în aplicarea soluțiilor de e-sănătate, țara are sisteme informatice bine dezvoltate în spitale și în cabinetele de medicină generală și comunicații digitale bune între sectoarele de sănătate. Noua strategie națională de digitalizare a domeniului sănătății pentru 2018-2022 pune accent pe digitalizare și pe utilizarea datelor despre sănătate pentru prevenție și îngrijire, în completarea strategiei pentru 2013-2020 privind asistența pentru autonomie la domiciliu.

Sărăcia și inegalitatea veniturilor se mențin scăzute, iar Danemarca înregistrează progrese în direcția unora dintre cele 10 obiective de mobilitate socială definite în 2016. În 2018 s-a formulat o propunere de creștere a gradului de ocupare a forței de muncă în rândul persoanelor cu dizabilități. De curând s-au introdus inițiative de politică pentru a descuraja intrarea în țară a unor imigranți noi, ameliorând însă integrarea celor aflați deja acolo.

Deși economia daneză este una dintre cele mai eficiente din UE, o parte semnificativă a transformării sale într-o societate cu emisii reduse de dioxid de carbon până în 2050 trebuie realizată înainte de 2030. Într-o țară deosebit de susceptibilă la evenimente climatice, investițiile pentru reducerea emisiilor și limitarea riscului unor daune produse de schimbările climatice sunt vitale.

Ca răspuns la congestionarea tot mai mare a rețelei rutiere de înaltă calitate a Danemarcei, s-au formulat planuri de a electrifica rețeaua feroviară națională. Ciclismul a devenit și el o formă principală de transport, în special în orașele mari, unde există rețele extinse de piste de biciclete.

Țara și-a păstrat, de asemenea, acoperirea mare a rețelelor de acces în bandă largă fixe și de generație viitoare, iar accesul în afara zonelor urbane va fi promovat prin continuarea creșterii calității rețelei în zonele rurale. Primele rezultate ale inițiativelor din cadrul strategiei digitale pentru 2016-2020 au consolidat poziția Danemarcei ca lider global în digitalizarea serviciilor publice.

Accent sporit pe inteligență

În ansamblu, Danemarca este un lider în inovare, deși investițiile private în cercetare și dezvoltare sunt tot mai concentrate într-un număr mic de companii mari. În condițiile în care ocuparea forței de muncă în firmele cu ritm rapid de creștere este sub media UE, s-au identificat investiții pentru a stimula creșterea și competitivitatea IMM-urilor și a spori eficiența sistemului de cercetare și inovare.

Din ianuarie 2019 s-a produs o schimbare majoră în implementarea Fondului european de dezvoltare regională. Un nou Comitet executiv danez pentru dezvoltarea și creșterea întreprinderilor va coordona sprijinirea descentralizată a întreprinderilor, inclusiv alocările prin politica de coeziune pentru 2021-2027, care se ridică la 643 de milioane EUR din Fondul european de dezvoltare regională și din Fondul social european.

Pentru perioada de programare actuală, strategia FEDR se concentrează pe dezvoltarea întreprinderilor, iar inovarea, sprijinul pentru întreprinderi și eficiența energetică și a resurselor vizează competitivitatea întreprinderilor pentru a le exploata potențialul de creștere.

Până în prezent, Danemarca a beneficiat de finanțare în valoare de 882 de milioane EUR de la Banca Europeană de Investiții, ceea ce se preconizează că va genera investiții totale de 5,1 miliarde EUR. Fondurile ESI au fost și ele esențiale pentru facilitarea accesului IMM-urilor la finanțare.

În plus, Planul Juncker susține promotorii de proiecte și investitorii prin inițiative precum Platforma europeană de consiliere în materie de investiții, care asigură consiliere personalizată pentru pregătirea și elaborarea de proiecte de investiții în UE, și Portalul european pentru proiecte de investiții, care oferă un serviciu de matchmaking între proiecte de calitate din UE și investitori potențiali din întreaga lume.

O reformă simplifică și reorientează sistemul danez de promovare a afacerilor

După multe pregătiri, Danemarca a lansat anul acesta o reformă a sistemului său de promovare a afacerilor, un element semnificativ al acestuia fiind sprijinul din fondurile structurale ale UE. Directorul general adjunct Sigmund Lubanski, de la Autoritatea Daneză de Afaceri, relatează revistei *Panorama* despre reforme.

Un element central al noului sistem de promovare a afacerilor este un comitet cu componență largă, Comitetul executiv danez pentru dezvoltarea și creșterea întreprinderilor, însărcinat cu punerea în practică a unui efort pentru creștere și activitate în întreaga Danemarcă, bazat pe cerere, coerent și ancorat la nivel local, concentrat pe nevoile mediului de afaceri.

Obiectivul a fost de a satisface o dorință puternică din partea comerțului și a industriei pentru un sistem de promovare a afacerilor mai coerent, eficace și bazat pe cerere. Sistemul anterior devenise derutant, cu suprapuneri de inițiative și ramificații, iar întreprinderilor le era prea dificil să se orienteze, în timp ce calitatea serviciilor varia.

Ca parte a simplificării, s-a înființat un nou comitet pentru afaceri. Comitetul executiv danez pentru dezvoltarea și creșterea întreprinderilor a preluat sarcinile de la anterioarele forumuri regionale de creștere economică în ceea ce privește nominalizarea modului în care se utilizează finanțarea din partea Fondului european de dezvoltare regională și a Fondului social european.

Care sunt atribuțiile comitetului?

Comitetului i s-a trasat sarcina de a consolida dezvoltarea comerțului și a industriei daneze prin promovarea, în întreaga Danemarcă, a unei inițiative turistice și de promovare a afacerilor care să fie coerentă, bazată pe cerere și ancorată la nivel local. Acesta a fost creat cu o bună susținere din partea întreprinderilor, a municipalităților și a actorilor de pe piața muncii și am sentimentul că există o implicare incredibil de puternică pentru a pune în practică un efort descentralizat de promovare a afacerilor în favoarea creșterii economice și a ocupării forței de muncă în întreaga țară.

Ce schimbări structurale au fost aduse sistemului danez?

Ne-am concentrat pe mai multe domenii-cheie pentru a realiza un efort de promovare a afacerilor concentrat și rezistent la proba timpului. Dintre aspectele-cheie așa menționa, în primul rând, faptul că dorim creșterea calității și a accesibilității serviciilor pentru întreprinderi. Prin urmare, s-au înființat centre de afaceri transmunicipale, alături de o platformă digitală de promovare

a afacerilor, virksomhedsguiden.dk, care oferă informații despre înființarea și administrarea unei întreprinderi.

În al doilea rând, creăm mai multă coeziune în promovarea descentralizată a afacerilor. Prin urmare, comitetul a preluat de la forumurile regionale responsabilitatea pentru fondurile de promovare a afacerilor și, în același timp, s-a întocmit o strategie coerentă pentru a ne asigura că evităm suprapunerile.

Strategia a fost formulată ținând cont de informațiile primite din comerț și industrie, de la întreprinderi, de la noile centre de afaceri și de la alte părți interesate regionale și locale. O parte a efortului presupune demararea de către comitet a unor acțiuni de consolidare a turismului și a clusterelor de afaceri din Danemarca, pentru a crea unități mai puține, dar mai puternice.

Tot astfel, există o diviziune clară a muncii între nivelul municipal și centrele de afaceri transmunicipale, pe de o parte, și sistemele guvernamentale foarte specializate, pe de altă parte.

Al treilea aspect-cheie este că urmărim simplificarea promovării afacerilor de către guvern. Am consolidat eforturile pentru un antreprenariat bazat pe cunoștințe și am simplificat sistemul astfel încât să existe un singur punct de acces pentru credite și pentru fondurile de capital din cadrul Fondului de creștere și tot un singur punct de acces pentru finanțarea inovării, a dezvoltării și a activităților demonstrative prin granturi din Fondul pentru inovare.

Cum se utilizează fondurile structurale în Danemarca? Pe ce principii generale se bazează demersurile comitetului? Ce este important și pe ce se pune accent?

În Danemarca, afacerile funcționează bine. Danemarca este una dintre cele mai productive țări din lume, iar progresul economic a sporit ocuparea forței de muncă în întreaga țară. Din perspectivă istorică, sporirea productivității a fost principalul vector al creșterii economice, deși în ultimii 20 de ani s-a înregistrat o creștere scăzută a productivității. Prin urmare, trebuie consolidată productivitatea prin creșterea nivelului de competențe al forței de muncă, prin utilizarea mai eficace a resurselor existente, precum și prin inovare și progres tehnologic.

Există cinci principii de bază în planul actual de punere în aplicare al Comitetului executiv danez pentru dezvoltarea și creșterea întreprinderilor:

- > acordarea unui loc central nevoilor întreprinderilor;
- > crearea unei coeziuni generale;
- > creșterea productivității și crearea de oportunități bune în întreaga țară;
- > asigurarea faptului că eforturile sunt transparente și ușor de utilizat;
- > asigurarea faptului că eforturile sunt digitale și bazate pe date.

Primele patru principii își au originea în Legea privind promovarea afacerilor, iar al cincilea a fost adăugat de comitet.

Membrii comitetului au ales și șase priorități în promovarea descentralizată a afacerilor: digitalizarea și automatizarea; calificarea forței de muncă și incluziunea socială; conversia ecologică și economia circulară; internaționalizarea; și inovarea.

Această abordare corespunde cu țintele programelor fondurilor structurale ale UE. Domeniile de investiții ale FEDR stabilite de UE pentru actuala perioadă de programare includ consolidarea inovării în rândul IMM-urilor, un număr mai mare de întreprinderi axate pe creștere, precum și IMM-uri eficiente din punctul de vedere al energiei și al resurselor. Domeniile de investiții ale FSE sunt antreprenoriatul și crearea de locuri de muncă, incluziunea socială, precum și formarea în domeniul afacerilor și educația continuă.

În Danemarca, eforturile de promovare a afacerilor sunt bazate pe cerere. De ce este important acest lucru, ce înseamnă el în practică și ce avantaje le conferă întreprinderilor?

Comitetul executiv danez pentru dezvoltarea și creșterea întreprinderilor a invitat toate părțile interesate să își exprime punctul de vedere în cadrul pregătirii unei noi strategii – mai întâi printr-o serie de ateliere în întreaga țară, iar cel mai recent în cadrul unei conferințe pe tema strategiei cu 300 de participanți. În același timp, există un dialog amplu cu centrele de afaceri, cu organizațiile de afaceri și cu alte părți interesate care evaluează nevoile întreprinderilor în ceea ce privește investițiile și inițiativele, dialogul fiind oferit de comitetul descentralizat.

De asemenea, măsurăm efectul eforturilor noastre – atât pe termen scurt, cât și pe termen lung. Nu numai că evaluăm periodic sute de proiecte sprijinite din fondurile structurale pe toată durata lor de viață, ci repetăm măsurătorile la câțiva ani de la încheierea proiectelor,

la momentul la care se văd, în general, rezultatele importante și durabile ale proiectelor sprijinite din fondurile structurale. Folosim un sistem de măsurare avansat pentru a compara evoluțiile întreprinderilor participante cu un grup de control care nu a participat la proiecte sprijinite din fondurile structurale.

Cum a funcționat imbinarea eforturilor ample la nivel de țară cu dorința de a ține sub observație punctele forte și diferențele de la nivel local?

Am înregistrat progrese bune în determinarea nevoilor întreprinderilor și am deja sentimentul că există o foarte bună cooperare locală și ancorată în mediul de afaceri în jurul reformei.

Întreprinderile au diferite nevoi și provocări, unele dintre acestea fiind definite și afectate de factori locali – iar resursele pentru satisfacerea acestor nevoi variază și ele la nivelul țării. Prin urmare, ne concentrăm asupra punctelor forte, a culturii, a competențelor și a structurilor de afaceri din plan local care contribuie la definirea nevoilor și a dorințelor întreprinderilor.

Acesta nu este singurul motiv pentru care căutăm parteneriate în întreaga țară – eforturile de anvergură națională merg mână în mână cu ancorarea locală și regională. Concret, cei dornici să participe trebuie să demonstreze cum vor lua în considerare condițiile locale când își depun ofertele pentru o inițiativă de anvergură națională.

Tocmai această relație dintre inițiativele cu acoperire națională și ancorarea locală este importantă la executarea proiectelor de durată.

Danemarca

Regatul Danemarcei se întinde pe aproximativ 43 000 de kilometri pătrați, suprafață care include peninsula Jutland, un arhipelag de 443 de insule și două teritorii autonome din Oceanul Atlantic de Nord: Insulele Feroe și Groenlanda. Țara se învecinează cu Germania pe o lungime de 68 de kilometri și este înconjurată de un țărnamareic care se întinde pe 8 750 km.

Populația

5 806 081 de locuitori la 1 ianuarie 2019, în creștere în ultimii ani datorită sporului natural pozitiv și imigrării care depășește ca număr emigrarea.

Piața forței de muncă

În ultimii 30 de ani, rata șomajului în rândul femeilor a fost, în general, mai ridicată decât în rândul bărbaților. Ocuparea forței de muncă a atins 76,9% în 2017, situându-se peste media UE de 72,1%. În 2018, rata șomajului era de 5,0% în rândul bărbaților și de 5,2% în rândul femeilor. Șomajul în rândul tinerilor (15-24 de ani) a atins 11% în 2017, ocupând locul al șaptelea în clasamentul celor mai reduse rate din UE.

Nivelul general de studii al populației a crescut semnificativ, de la 19% în rândul persoanelor cu vârsta de 25-64 de ani în 1991 la aproape 39% în 2017. Învățământul și îngrijirea preșcolară acoperă 98,1% dintre copiii cu vârsta de cel puțin 4 ani.

Economia

PIB-ul a crescut cu 1,2% în 2018 (valoare ajustată la evoluția prețurilor). Este cea mai scăzută rată din 2013 până în prezent, principalul factor fiind consumul casnic și creșterea investițiilor. În 2018, PIB-ul pe cap de locuitor era de 382 (mii de coroane daneze), creșterea reală a PIB-ului pe cap de locuitor fiind de 0,7%. Din anul 2000, dezvoltarea economică a stagnat în comparație cu creșterea medie din UE: în această perioadă, economia a crescut cu 22%, în timp ce media UE a fost în jur de 30%. Protecția socială deține cota cea mai mare din cheltuielile publice, reprezentând aproximativ 44% în 2017, iar serviciile de sănătate au atins 16% în 2017.

Comerțul

Din 1987, totalul exporturilor Danemarcei a depășit totalul importurilor, rezultând astfel un excedent al balanței de bunuri și servicii în toată această perioadă. Din 2008, evoluțiile importurilor și ale exporturilor de bunuri și servicii au dus la excedente mari, atingând 119 miliarde DKK la comerțul exterior în 2018. Produsele farmaceutice, piesele pentru turbine eoliene, petrolul, nurca, blana și produsele alimentare sunt printre cele mai mari grupe comerciale la exportul de bunuri, iar produsele farmaceutice, petrolul, autoturismele și aparatura electronică reprezintă cele mai mari sectoare importatoare.

Alte sectoare cheie

Agricultura daneză trece prin schimbări structurale semnificative de mulți ani, evoluând înspre ferme mai puține și mai mari. Producția de carne de porc este cea mai semnificativă și mai specializată activitate economică de producție agricolă, iar producția de lapte ocupă locul al doilea între activitățile economice, agricultura ecologică producând 12% din totalul laptelui livrat la fabricile de produse lactate. Din 2000 până în 2008, ocuparea forței de muncă în sectorul producător a scăzut cu 27%, deși cifra de afaceri a acestui sector, excluzând mineritul și exploatarea de carieră, a crescut cu 66%. În 2018, cifra de afaceri din producția

farmaceutică a fost de trei ori mai mare decât în 2000. În 2002, Danemarca a aderat la obiectivele UE de a atinge investiții de cel puțin 3% din PIB în cercetare și dezvoltare (CD). În sectorul public, universitățile au reprezentat 71% din CD. Rețelele de acces în bandă largă fixe și rețelele de acces de generație următoare sunt disponibile pentru 95% dintre locuințe; aproximativ 71% din populație are cel puțin competențe digitale de bază, mult peste media de 57% din UE.

Învățarea ca pregătire pentru un viitor mai luminos

Un proiect cu o durată de patru ani și o finanțare de 865 000 EUR din Fondul social european și-a propus să pregătească mai bine tinerii pentru educație și pentru competențele necesare pe piața muncii. Inițiativa „Colegiul ca scurtătură spre educație”, derulată la Vrå Folkehøjskole din nordul peninsulei Jutland, a elaborat un curs cu accent deosebit pe motivația personală și pe clarificare pentru a sprijini tinerii din sistemul de învățământ care au nevoie de ajutor. De asemenea, aceasta s-a concentrat asupra locurilor de muncă într-o regiune în care există insuficienți lucrători calificați în sectorul construcțiilor și al sănătății.

1

Grupul-țintă a fost compus din tineri cu vârsta între 17 și 29 de ani care s-au confruntat cu dificultăți în învățământul obișnuit și cărora le lipsesc atât cunoștințele, cât și ambiția. Mulți dintre aceștia au fost diagnosticați cu anxietate socială, depresie, autism, ADHD și sindromul Asperger, iar unii sunt foști dependenți de droguri sau de alcool. Având un nivel de studii care nu depășește ciclul primar, aceștia nu beneficiază de sprijin public și nu sunt vizați de Legea privind serviciile municipale și nici de Legea privind ocuparea forței de muncă.

Pe parcursul proiectului, 158 de participanți au finalizat cursul, iar 110 au început sau au finalizat un curs de formare de la finalizarea proiectului. Alți opt participanți și-au găsit și un loc de muncă.

MAI MULTE INFORMAȚII:

<https://vraahojskole.dk/>

Construirea economiei circulare

Un proiect susținut de Fondul european de dezvoltare regională se concentrează pe tranziția verde și economia circulară prin cooperare și proiectare la nivelul lanțului valoric pentru a asigura utilizarea optimă a resurselor.

Pe parcursul ciclului de trei ani al proiectului, 37 de companii au dobândit cunoștințe despre economia circulară și au fost ajutate să dezvolte noi modele de afaceri ecologice și să optimizeze lanțul valoric.

Una dintre companiile participante este Komproment ApS din Aalborg, care comercializează materiale de construcții și dezvoltă sisteme de acoperiș și fațadă pentru piața daneză și pentru export. Beneficiind de o contribuție de 502 000 EUR din FEDR, proiectul a ajutat compania să conceapă un model de afaceri concret și practicabil, care s-a bucurat de o atenție și de comenzi semnificativ sporite din partea inginerilor, arhitecților și a industriei construcțiilor în general.

În 2018, Komproment a primit atât prestigiosul premiu SME Star Award, cât și Premiul pentru mediul construcțiilor.

MAI MULTE INFORMAȚII:

<https://www.komproment.dk/home>

2

Un model de eficiență energetică și a resurselor

FEDR a contribuit cu 1,78 milioane EUR la proiectul „Rezultat financiar sustenabil” (Bæredygtig Bundlinje) din regiunea extinsă a capitalei Copenhaga, al cărui obiectiv a fost de a face companiile mai eficiente din punctul de vedere al energiei și al resurselor. Pe termen lung, acesta a contribuit la tranziția ecologică a Danemarcei și la creșterea competitivității firmelor, realizată prin reduceri ale costurilor sau prin dezvoltări de afaceri decisive pe bază de „principii verzi”.

Proiectul a pornit de la presupunerea că IMM-urile nu apreciază potențialul îmbunătățirilor în materie de eficiență energetică și a resurselor, deși multe dintre ele știu că ar trebui să exploreze asemenea oportunități.

Pe parcursul inițiativei, care s-a finalizat în aprilie 2019, 101 companii au elaborat modele de afaceri ecologice care au dus la scăderea semnificativă a consumului de energie și de materiale, precum și a emisiilor de CO₂.

Urmărind efecte atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, proiectul a reușit să conștientizeze companiile de faptul că clienții vor cere un grad sporit de sustenabilitate din partea furnizorilor lor în viitor. Proiectul s-a bucurat de atât de mult succes, iar cererea a fost atât de mare, încât experiența a dat naștere acum la o nouă inițiativă, „Rezultat financiar sustenabil 2.0”. Aceasta este pusă în aplicare de Gate 21, un parteneriat între regiuni, municipalități, companii și instituții din regiunea extinsă a capitalei Copenhaga, care urmăresc accelerarea schimbării ecologice și a creșterii economice.

MAI MULTE INFORMAȚII:

<https://bit.ly/3OT30So>

Eforturi pentru incluziunea socială

„Totuși spațios” (Rummelig Imidt) este un proiect de incluziune socială și ocuparea forței de muncă derulat în zona centrală a peninsulei Jutland, care testează și elaborează metode noi de creare de locuri de muncă pentru persoanele aflate în afara pieței muncii sau care riscă să iasă de pe piața muncii, asigurând astfel un efectiv semnificativ de forță de muncă în regiune.

Proiectul implică municipalități, parteneri sociali și companii în demersul de incluziune socială dintr-o perspectivă orientată spre ocuparea forței de muncă. Îmbinând competențele, resursele și cunoștințele la nivel intersectorial, s-au creat posturi disponibile pentru grupul-țintă.

De asemenea, proiectul lucrează cu activități cu orientare civilă, rețele de companii, precum și companii și consultanți din domeniul economiei sociale. În aceste domenii s-au inițiat 14 activități în scopul elaborării unor inițiative noi pentru diferite grupuri-țintă.

Fondul social european a finanțat cu peste 3,691 milioane EUR acest proiect, care a instituit nouă rețele de afaceri cu peste 100 de companii pentru a crea o piață a forței de muncă mai favorabilă incluziunii. În plus, proiectul a lansat un plan de economie socială, oferind cunoștințe utile și inspirație, în special în beneficiul municipalităților. De asemenea, proiectul a lucrat cu consultanții de economie socială din regiune la dezvoltarea de competențe.

În iulie 2019, se preconiza că vor exista 800 de participanți în perioada de proiect; 520 au început procesul până în prezent, iar 269 de participanți au și finalizat procesul. Dintre aceștia, 89 au găsit ulterior un loc de muncă, iar șase sunt angajați într-o întreprindere din economia socială. ■

MAI MULTE INFORMAȚII:

<https://www.rummeligimidt.dk/>

Consolidarea specializării inteligente în Portugalia

Pe parcursul anilor 2019 și 2020, statele membre își vor actualiza strategiile de specializare inteligentă ca parte a negocierilor privind programele operaționale ale Fondului european de dezvoltare regională după 2020. Ținând cont de acest lucru, John Edwards, de la Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene, explică reflecțiile Portugaliei asupra implementării S3 și asupra perfecționării proprii strategii.

Anul trecut în perioada aceasta, regiunea Centro din Portugalia sărbătorește câștigarea unui nou premiu REGIO-STARS. Centrul de Afaceri și Servicii Partajate din Fundão, de la marginea parcului național Sierra da Estrela, a contribuit la dinamizarea zonei locale. În clădiri anterior neocupate puse la dispoziție de municipalitate, Fondul european de dezvoltare regională a finanțat dotări de cercetare și de personal comune, un spațiu de birou partajat, un incubator de afaceri, laboratorul digital FabLab și un centru de formare, printre alte inițiative interesante. Centrul găzduiește acum 14 companii, inclusiv patru multinaționale, creând peste 500 de posturi calificate.

Accentul pus de acest proiect premiat pe tehnologiile informației și comunicațiilor nu este întâmplător. Aceasta este una dintre prioritățile strategiei de specializare inteligentă (*smart specialisation strategy – S3*) a regiunii Centro. Mai mult, unele

dintre subproiectele aferente sunt legate de alte priorități S3, precum sectorul forestier, turismul și sănătatea.

Elaborarea de noi idei și proiecte transversale este obiectivul comun al celor patru platforme de inovare ale regiunii înființate în 2015. Această „descoperire antreprenorială” este piatra de temelie a specializării inteligente, iar regiunile din Portugalia au realizat-o acționând proactiv și adresându-se întreprinzătorilor.

Strategii electrizante

Nu numai Fundão demonstrează ce se poate realiza printr-o abordare strategică. De exemplu, în cadrul unui grup de lucru privind prioritatea energiei regenerabile în Algarve s-a născut proiectul Culatra 2030. Având viziunea de a dezvolta un sistem descentralizat de producere a energiei electrice, proiectul a fost selectat de curând ca pilot de Inițiativa privind energia nepoluantă pentru insulele UE.

Un alt exemplu este Madeira, unde S3 caută noi oportunități în cadrul unei industrii dominante existente, și anume turismul. Printre acestea se numără un proiect de proiectare a bucătăriei industriale a viitorului, la care participă universitatea de pe insulă și un lanț hotelier internațional cu sediul în Madeira.

Descoperirea și partajarea S3

Specializarea inteligentă le-a oferit regiunilor Portugaliei șansa de a-și dezvolta și de a-și perfecționa apoi propriile strategii

» Specializarea inteligentă le-a oferit regiunilor Portugaliei șansa de a-și dezvolta și de a-și perfecționa apoi propriile strategii de inovare. »

de inovare. A fost un proces de învățare important, căci Portugalia nu a mai avut anterior strategii regionale de inovare oficiale. Din acest motiv s-au reunit toate cele șapte regiuni portugheze la Faro în luna mai a anului 2019. Găzduit de Algarve, atelierul participativ le-a permis celor care gestionează S3 să disemineze experiențe, idei și planuri, precum și să examineze propunerile Comisiei Europene privind specializarea inteligentă după 2020.

În ziua următoare, rezultatele atelierului le-au fost comunicate reprezentanților guvernului portughez, precum și unui public internațional. Participanții s-au bucurat să afle opiniile omologilor lor spanioli privind cooperarea transfrontalieră și să asiste la prezentarea Agenției Italiene pentru Coeziune despre monitorizarea S3.

La Faro, profesorul Dominique Foray, care a întreprins multe demersuri pentru a elabora și a disemina conceptul de specializare inteligentă, și-a împărtășit ideile despre modul în care se poate îmbunătăți acesta. Mai mult ca orice, regiunile au nevoie de un proces continuu de descoperire, inclusiv după stabilirea priorităților, nu doar înainte, obiectivul fiind de a construi o masă critică de proiecte înrudite.

Toți cei prezenți au salutat accentul pus pe guvernarea S3 în regulamentele propuse. Din dezbaterile animate și prezentările entuziaste reiese clar că există mult potențial de inovare în regiunile portugheze. Dezvoltarea structurilor de guvernare și a oportunităților pentru întreprinzători, cercetători și mulți alții care au un interes în zona în care trăiesc este cea mai bună cale de a îndeplini această promisiune. ■

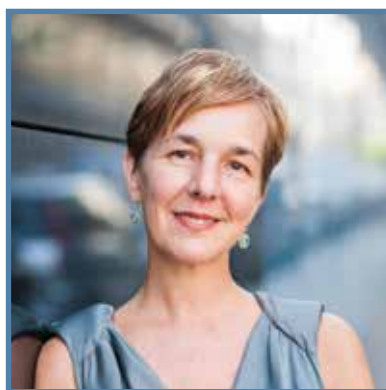

Managerii RIS3 din cele șapte regiuni portugheze, din Noord-Holland și din Macedonia Orientală și Tracia (Grecia), alături de experți pentru proiectele JRC privind sprijinul specific destinat implementării RIS3.

Trasarea direcției viitoare a Europei urbane

În prezent, puterea orașelor de a produce schimbări radicale este mai evidentă ca oricând. Este clar că viitorul Europei depinde de modul în care aceasta relaționează cu orașele sale, afirmă Anna Lisa Boni, secretar general al EUROCITIES.

De ce contează Agenda urbană

Declarația de la București recunoaște importanța crescândă a zonelor urbane ca fiind nivelul de guvernare cel mai apropiat de cetățeni. Miniștrii recunosc și necesitatea de a valorifica baza de dovezi adunate de și despre orașe, de exemplu, din parteneriate din cadrul Agendei urbane, punând mai mult accent pe dimensiunea urbană a politicii UE, și de a o lua în calcul în alte „agende”, precum

noua Cartă de la Leipzig.

Eforturile noastre de a promova societățile echitabile și favorabile incluziunii, cu acces la locuri de muncă de calitate pentru toți, sunt fundamentale pentru o Europă în care nimeni să nu fie lăsat în urmă. Abilitatea noastră de a gestiona transformarea digitală și de a optimiza utilizarea tehnologiilor noi este vitală pentru o Europă mai favorabilă incluziunii, mai eficientă și mai corectă. Capacitatea noastră de a combate schimbările climatice este esențială pentru îndeplinirea angajamentelor internaționale. În plus, mai important ca orice, legătura noastră continuă cu cetățenii este oportunitatea de a reduce distanța actuală dintre decidenții UE și public.

La trei ani de la crearea Agendei urbane pentru UE, care a reprezentat un reper pentru Europa și pentru orașe, și după recenta Declarație de la București a miniștrilor responsabili cu chestiunile urbane, care a evaluat situația actuală a Agendei urbane, este un moment bun pentru a privi spre viitorul cooperării dintre UE și mediul urban.

Abordarea de tip parteneriat, încorporată în funcționarea Agendei urbane, a format un cadru de creare în comun a unor soluții ce implică niveluri multiple ale guvernării și ale părților interesate care nu s-ar fi realizat altfel. EUROCITIES participă activ în toate parteneriatele, aducând know-how privind dezvoltarea urbană dintr-o perspectivă paneuropeană, precum și privind provocările legate de normele și instrumentele financiare ale UE. Până în prezent, aceste parteneriate au generat multe rezultate demne de menționat, inclusiv:

- o recomandare privind accesul direct la finanțare acordată de UE orașelor pentru integrarea migranților și a refugiaților și o mai bună corelare a resurselor alocate cu responsabilitățile locale;

- indicatori circulari ai orașelor care să monitorizeze tranziția și să consolideze implementarea unor foi de parcurs elaborate în plan local;
- un accelerator de inovare pentru soluții digitale de impulsare a creării în comun și a reproducerii în orașe din întreaga Europă.

În orice ediție viitoare a Agendei urbane, va fi esențial să se asigure luarea în calcul de la început a acestor rezultate și recomandări.

Evaluările impacturilor urbane s-au dovedit a fi încă o modalitate de succes pentru ca experții din orașe să contribuie în mod direct cu dovezi la formularea politicilor UE. Acestea le oferă orașelor un canal direct pentru a le semnala decidenților UE posibile îngrijorări cu privire la evoluțiile politicilor. Ca atare, ele recunosc rolul orașelor ca agenți de implementare a unei varietăți ample de acte legislative ale UE și importanța includerii orașelor în procedurile de guvernare. Această abordare inovatoare a colaborării asupra politicii la diferitele niveluri de guvernare ar trebui să contribuie la obținerea unor rezultate mai bune privind conturarea perspectivei globale a UE.

EUROCITIES este platforma politică pentru principalele orașe europene. Conectăm într-o rețea guvernele locale a peste 140 dintre cele mai mari orașe ale Europei și peste 40 de orașe partenere care, între ele, guvernează aproximativ 130 de milioane de cetățeni din 39 de țări.

Orașe puternice

Deși evoluțiile din UE în ceea ce privește Agenda urbană au fost în principal pozitive, încă există anumite aspecte care s-ar mai putea ajusta și îmbunătăți. Un bun punct de pornire ar fi consolidarea impactului parteneriatelor și a implicării în parteneriate. Deși angajamentul DG Regio față de parteneriate ar trebui recunoscut pe deplin, celelalte direcții generale trebuie să devină și ele la fel de active, în special în cazurile în care un parteneriat este legat de o concentrare tematică a unei DG. În termeni mai generali, ar fi util să existe acorduri comune la nivelul întregii Comisii privind rolul reprezentanților săi în fiecare parteneriat.

Reușita viitoare a cooperării dintre UE și mediul urban ar avea de câștigat, de asemenea, și din preluarea de către Secretariatul General al rolului de lider în ceea ce privește monitorizarea implicării Comisiei în agendă. Acest lucru ar reflecta mai bine abordarea transsectorială a elaborării politicilor adoptată de administrațiile orașelor.

Dorim un leadership mai puternic privind aspectele urbane la nivelul UE. De aceea am propus nominalizarea unui vicepreședinte în cadrul Comisiei care să răspundă de aspectele urbane pentru a asigura dialogul continuu cu liderii orașelor, direcția strategică și coordonarea mai puternică a politicilor UE pentru orașe.

Un summit anual al UE privind leadershipul urban, care să reunească lideri europeni, naționali și orășenești pentru definirea unei agende și a unor responsabilități și acțiuni comune, ar contribui și el la integrarea aspectelor urbane, pe baza summiturilor informale ale Consiliului definite în Pactul de la Amsterdam (precum cel care a dus la Declarația de la București).

Secolul urban

Deoarece provocările europene și cele locale prezintă interdependențe strânse, dimensiunea „urbană” locală ar trebui să fie bine înțeleasă și să se reflecte în procesul decizional european. Utilizarea instrumentelor Agendei urbane pentru a implica orașele în identificarea de soluții la provocări comune va contribui la crearea unei UE mai puternice, în special dacă rezultatele sunt folosite ca punct de plecare pentru elaborarea unor politici ale UE pe termen mai lung.

Trebuie să consolidăm în continuare elanul și asumarea privind Agenda urbană, propulsând „aspectele urbane” până la nivelul politic cel mai înalt, unde le este locul. Acest lucru înseamnă asigurarea faptului că agenda continuă să se dezvolte într-un cadru strategic coerent, în tandem cu elaborarea noii Carte de la Leipzig, susținând rolul orașelor în UE.

Cei mai mulți europeni trăiesc în orașe. Așadar, să ne asigurăm că „urbanul” își are locul lui în procesul decizional de la toate nivelurile. Să valorificăm însă și lecțiile valoroase desprinse din aceste incursiuni în guvernare la niveluri multiple și să ne asigurăm că ținem minte motivul de bază al elaborării de politici. A lucra cu orașele înseamnă a lucra cu oamenii. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

www.eurocities.eu

PROGRAMUL PENTRU MASS-MEDIA YOUTH4REGIONS

Programul Youth4Regions media susține dezvoltarea generației următoare de jurnaliști specializați în politica regională. Programul îi încurajează pe acești tineri europeni să comunice pe tema proiectelor finanțate de UE.

Prezentăm aici încă două articole trimise de către tineri jurnaliști participanți la concursul de blogging YOUTH4REGIONS.

Milano înmugurește

Francesca studiază în prezent la Facultatea de Științe Economice și Sociale din cadrul Universității Bocconi din Italia, unde, grație experienței pe care a dobândit-o în anul întâi la un ziar local, se specializează în jurnalism economic și investigativ.

sterilă și cu o evoluție lentă: așa-numitele zone periurbane, unde se întrepătrund, uneori în mod nefericit, aspectele urbane cu cele agricole.

O asemenea organizare va ajunge, inevitabil, într-un punct mort: se face din ce în ce mai simțită o conștiință de mediu nouă, care cere produse de origine locală la prețuri mici, dificil de găsit într-o lume în care zona rurală este foarte îndepărtată de zonele metropolitane. Mai mult, zonelor municipale le lipsește omogenitatea capitalului uman: procentajul NEET a crescut dramatic în ultimii ani; integrarea migranților în orașe este încă în derulare; iar numeroase țări europene, ca Italia, se confruntă cu un exod al cercetătorilor de la nivel înalt.

Dar dacă dezvoltarea zonelor periurbane s-ar dovedi a fi soluția pentru ambele situații? Poemele lui Virgiliu ar produce un ecou în vremurile moderne – zonelor metropolitane cu evoluție rapidă li s-ar cere să facă un pas înapoi și să își redobândească era bucolică.

Aici intră în scenă „OpenAgri”: acest proiect finanțat de FEDR, reprezentând expresia italiană a programului „Acțiuni urbane inovatoare”, urmărește să contracareze dificultățile sus-menționate produse de relația modernă dintre oraș și zona rurală. Proiectul se concentrează asupra orașului Milano, un exemplu perfect de metropolă expansionistă și deosebit de exigentă, înconjurată de teritorii nereditoare și semiabandonate, care nu servesc în prezent nici ca infrastructuri populate, nici ca terenuri cultivate.

Cu mai puțin de o jumătate de secol înainte de nașterea lui Christos, poetul roman Virgiliu și-a exprimat durerea pentru pierderea câmpiilor sale prin vorbele melancolice ale lui Meliboeus, un țăran vârstnic exilat forțat în orașul Roma. La momentul respectiv, agricultura era principala sursă de venit pentru oamenii din Europa și din Asia, care locuiau în cea mai mare parte la țară, în timp ce zonele metropolitane atrăgeau intelectualii și oamenii politici.

De atunci, situația s-a schimbat radical: populația activă a dobândit competențe industriale și s-a aglomerat în centre urbane, în timp ce terenurile cultivate au fost închise în zone în care se practică agricultura la scară largă. Între aceste două extreme a apărut o tipologie zonală

Având sloganul „competențe noi pentru locuri de muncă noi în agricultura periurbană, OpenAgri urmărește să creeze o sinergie între resursele funciare din centrele periurbane, capitalul uman și progresul tehnologic.

Proiectul a fost conceput în 2016 de Rossana Torri, profesoară la Universitatea Politecnico din Italia, cu sprijin puternic din partea municipalității Milano, care a găsit în OpenAgri atât o moștenire a politicii atente la alimente a orașului, cât și stimulente puternice pentru start-upuri, IMM-uri inovatoare și incluziunea socială.

Pentru a înțelege cum funcționează OpenAgri trebuie să prezentăm noul centru de proiecte, Cascina Nosedo, o clădire rurală de la „periferia urbană” a zonei extinse a orașului Milano. Acest laborator inovator dotat cu înalte tehnologii intenționează să găzduiască cele mai avansate activități de cercetare ale misiunii, inclusiv OffiCucina, sera acvaponică și centrul de dezvoltare.

Centrul de dezvoltare este, de departe, elementul cel mai fertil și mai revoluționar al OpenAgri, care urmărește să joace un rol de pionierat între activitățile agroalimentare periurbane europene. Acesta se concentrează pe 18 activități selectate, care se disting prin ideile lor ultramoderne de soluții ecologice, tehnologice sau sociale.

De exemplu, o inovație radicală pentru optimizarea consumului de apă se așteaptă să vină de la „SMAF – Smart Agriculture for Flowers” („Agricultură inteligentă pentru flori”), care urmărește să implementeze un „proiect de agricultură multifuncțional și de precizie, care presupune cultivarea de *alimurgiche*, flori comestibile și aromatice, folosind soluții de agricultură inteligentă”.

O altă activitate demnă de menționat este derulată de IO P-ORTO, o cooperativă care propune un „parcurs de plasare în muncă a migranților pe baza unui set de activități precum: grădina lumii, grădinile urbane, modelul de alegeri proprii gestionat de migranți și altele”.

În concluzie, cu ajutor substanțial din partea UE, orașul Milano se angajează într-o misiune holistică și progresistă de a-și crește nivelul de sustenabilitate alimentară, creând totodată noi oportunități de muncă la nivel înalt și sporind coeziunea socială prin regenerarea unor zone periurbane date uitării.

Atmosfera bucolică creată de versurile romantice ale lui Virgiliu a fost adaptată acum la nevoile vieții urbane din secolul al XXI-lea. Orașul și zona rurală nu mai sunt realități distincte și incompatibile, ci fac obiectul unei tranziții omogene, care îmbină progresul tehnologic tipic zonelor metropolitane cu sustenabilitatea ecologică a spațiilor rurale.

” Lăsăm în urmă dulcile câmpii și granițele țării noastre:
Ne părăsim țara: tu, Tityrus, lenevind la umbră,
Înveți codrii să răsune „crin încântător”. ”

Virgiliu, *Bucolice I*

Incluziunea socială pentru un viitor mai bun: plăcută ca muzica

În loc să rămână pe stradă, copiii trebuie aduși într-un mediu social caracterizat prin învățare, disciplină și respect. Acesta este obiectivul proiectului Orquestra Geração, susținut de Uniunea Europeană, care dă roade încă din 2007.

Totul a început la Școala Elementară Miguel Torga din Amadora (Portugalia), dar în prezent participă 22 de școli la această inițiativă. Orquestra Geração, adică Orchestra Generației, este un proiect de acțiune socială derulat în școlile situate în zone problematice. Ideea este de a le oferi gratuit copiilor educație muzicală, pe lângă programa școlară obișnuită, de la primul până la al treilea ciclu al învățământului primar.

Proiectul de educație muzicală, cofinanțat din Fondul european de dezvoltare regională cu peste 350 000 EUR, își are originea într-o filosofie care provine nu din Europa, ci din Venezuela. În 1973, José António Abreu a aplicat El Sistema, adică Sistemul, un model care a fost adoptat de atunci în întreaga lume.

Student la muzică și pianist de succes, José António a reușit să creeze un instrument de abilitare a copiilor din țara sa care trăiau în medii defavorizate. Pornind de la acesta, alături de peste 900 000 de studenți și 10 000 de profesori, acesta a fondat Sistemul Național Venezuelean al Orchestrelor de Copii și Tineret.

Modelul a fost reprodus cu succes și în Portugalia. Orquestra Geração este gestionată de Conservatorul Național de Muzică și de Asociația Orchestrelor Simfonice de Tineret din cadrul Sistemului Portughez pentru Tineret. Având aproximativ 80 de profesori alocați proiectului, acesta începe să facă față cererii tot mai mari. Elevii își pot alege orice instrument de orchestră simfonică, de percuție sau chiar de cor. Datorită acestei diversități, toată lumea îndeplinește un rol esențial în grup și consolidează ideea colaborării în urmărirea unui interes comun.

Incluziunea este cuvântul-cheie. Helena Lima, coordonatoarea educațională a Orquestra Geração, subliniază importanța creării acestei rețele de orchestre de tineret pentru a asigura o experiență educațională deplină pentru toți, în special pentru

Maria Inês speră să își obțină diploma de comunicare/jurnalism de la Universitatea din Porto (Portugalia) anul viitor. Manifestând un viu interes față de aspectele internaționale, ea își valorifică în prezent din plin statutul de jurnalist amator contribuind la diverse ziare și reviste ale universității.

„copiii și adolescenții vulnerabili din punct de vedere social și educațional”. De fapt, proiectul are un element social puternic asociat cu educația, contribuind la ameliorarea câtorva dintre neajunsurile identificate în predarea din școlile considerate problematice.

Helena consideră că participarea la o orchestră poate contribui la inversarea „dificultăților” pe care le întâmpină unii

elevi și a „ratei de abandon ridicate” din aceste școli. Prin practica orchestrală intensă și lecțiile muzicale care ocupă acum timpul extrașcolar al elevilor, se pot integra tinerii în societate și li se pot încuraja dezvoltarea și respectul de sine. „Munca de echipă”, „colaborarea, angajamentul și respectul” sunt, în cuvintele Helenei, valorile de bază ale acestei Geração.

În viitor, orchestra speră să își extindă activitățile și să promoveze proiectul dincolo de frontiere, în special în țările africane vorbitoare de portugheză. Până în prezent, inițiativa își atinge obiectivele, iar numeroși tineri o privesc ca pe o oportunitate excelentă de a-și petrece timpul liber studiind o partitură sau exersând un solfegiu care încă nu sună perfect. Proiectele de integrare socială ca acesta sunt esențiale pentru realizarea dezvoltării depline în societate și pentru combaterea inegalității. Iar conștientizarea acestui fapt nu poate decât să ne încante ca o muzică. ■

PUNCT DE DATE

Monitorizarea progresului investițiilor prin politica de coeziune

În septembrie 2019, Comisia a publicat cele mai recente date care evidențiază progresele investițiilor realizate prin programele politicii de coeziune pentru 2014-2020. Din iunie 2018 până în iunie 2019, volumul total al investițiilor alocate proiectelor din economia reală a crescut cu aproximativ 90 de miliarde EUR. Cota bugetului politicii de coeziune pentru perioada 2014-2020 alocată proiectelor reprezintă 81 % din totalul de 485 de miliarde EUR disponibil. În același timp, plățile acordate proiectelor au atins 29,4 % din bugetul total, adică 143 de miliarde EUR.

1. Pe lângă cifrele mari din titluri, ce ne spun datele?

Datele detaliate oferă „hărți informaționale” privind progresele investițiilor pentru fiecare fond, țară, temă și program individual. De exemplu, putem vedea diferite rate de progrese înregistrate la fiecare fond al politicii de coeziune.

Progresele privind investițiile prezintă și ele variații pronunțate de la o țară la alta: Ungaria, Țările de Jos, Luxemburg și Cipru au cele mai ridicate rate de investiții prin politica de coeziune alocate proiectelor (decise). Țările de Jos, Finlanda, Cipru și Suedia înregistrează performanțele cele mai ridicate din punctul de vedere al cheltuielilor.

2. De ce unele țări par a se situa în mod persistent înaintea sau în urma rezultatelor medii din UE în timp?

Există variații importante ale ratelor proiectelor decise și ale cheltuielilor în jurul ratelor medii. Variațiile „ratelor decise” se explică parțial prin practicile naționale privind selecția unor proiecte mai mult sau mai puțin mature sau prin întârzierile procedurii de selecție. Întârzierile la efectuarea cheltuielilor pot fi legate de factori precum selecția lentă, prezența ridicată a unor proiecte de infrastructură multianuală sau selectarea unor proiecte mai puțin mature.

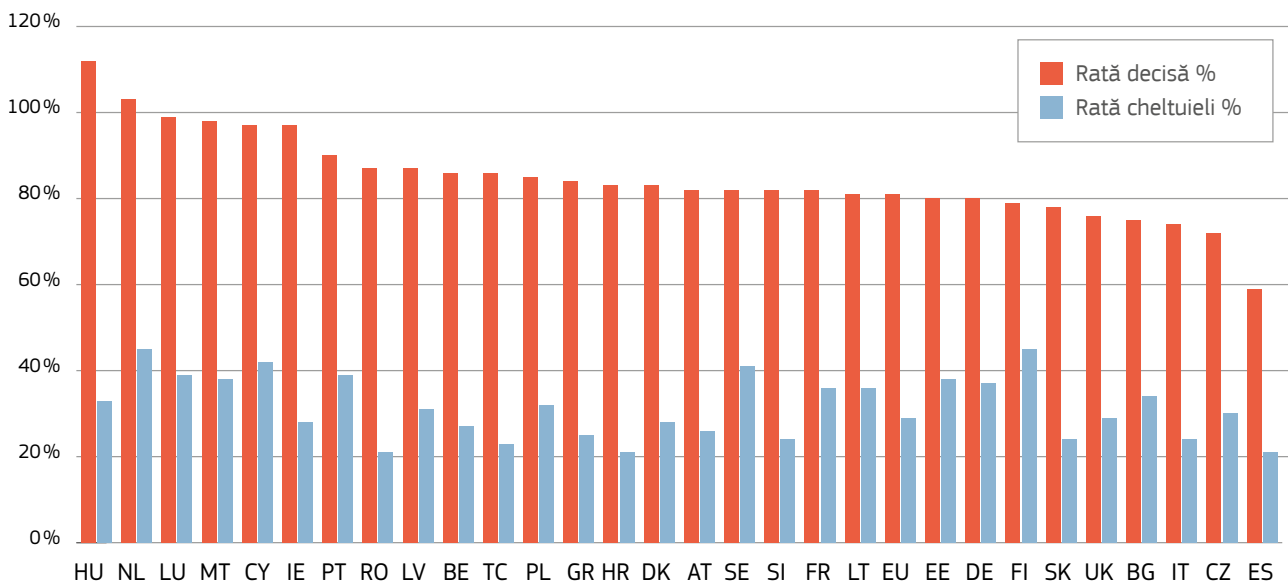
Pentru mai multe informații, explorați această relatare de date <https://t.co/AMPloGsUAb>, care explică modul în care trebuie citit cel mai recent grafic – diagrama scatter cu drapele – și veți înțelege câteva dintre motivele potențiale ale variației ratelor de progres.

Politica de coeziune 2014-2020: progresul investițiilor pentru fiecare fond până la sfârșitul lunii iunie 2019 (miliare EUR)

	Total investiții planificate 2014-2020	Total investiții decise până în iunie 2019	% decise	Total cheltuieli până în iunie 2019	% cheltuieli
FC	74,8	67,9	91 %	23,3	31 %
FEDR	278,9	225,4	81 %	75,2	27 %
FSE	120,7	91,1	75 %	38,7	32 %
YEI	10,3	9,2	89 %	5,2	51 %
Total general	484,8	393,6	81 %	142,5	29 %

Sursa: PLATFORMA DE DATE DESCHISE a FONDURILOR ESI <https://t.co/SisUVGjm6x>
Grafic interactiv cu valorile nominale în EUR: <https://t.co/SIVHNbsN78>

Politica de coeziune 2014-2020: progresul investițiilor pentru fiecare țară până la sfârșitul lunii iunie 2019

Sursa: PLATFORMA DE DATE DESCHISE a FONDURILOR ESI <https://t.co/SisUVGjm6x>
 Grafic interactiv cu valorile nominale în EUR: <https://t.co/kJHDLSeVmg>

3. Cine va fi interesat de setul de date?

Setul de date prezintă interes pentru o varietate de cercetători și părți interesate de politica de coeziune. Până în august 2019, peste 29 000 de utilizatori vizualizaseră setul de date și aproape 6 000 îl descărcaseră!

Aceste date facilitează monitorizarea utilizării investițiilor planificate. Date fiind detaliile tematice și de programare numeroase și faptul că există instantanee anuale, datele reprezintă o sursă-cheie de informații de referință privind progresul investițiilor.

4. Cum sunt compilate datele?

Programele politicii de coeziune colectează date financiare de la proiectele decise (selectate) și le raportează Comisiei de trei ori pe an, datele-limită fiind 31 decembrie, 30 iunie și

30 septembrie. Comisia compară apoi datele financiare cu planurile financiare ale programelor. Setul de date se actualizează periodic, pentru a reflecta eventualele corecții aplicate de programe.

Explorați datele pe platforma de date deschise a fondurilor ESI:

Pe platforma de date deschise a fondurilor ESI veți găsi și grafice preformate privind „finanțele implementate”, care oferă informații privind datele pe pagina de prezentare generală, pe pagina temei, a fondului, a țării și a programului: <https://cohesiondata.ec.europa.eu/overview>

Această relatare de date explică modul în care trebuie citite diagramele scatter animate pe baza acestor date financiare: <https://t.co/AMPloGsUAb>

Aveți vreo preferință privind subiectele viitoare ale rubricii PUNCT DE DATE a revistei *Panorama*?

Există vreun set de date pe care ați dori să îl includem în Platforma de date deschise a fondurilor ESI?

Dacă da, trimiteți un e-mail la: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

Urmăriți discuția pe TWITTER #ESIFopendata

sau abonați-vă la buletinul nostru informativ: <https://europa.eu/!UM69Hx>

#CohesionEval2019

Investiții în viitorul nostru comun

În 20-21 iunie 2019 s-a desfășurat la București ediția a opta a Conferinței privind evaluarea politicii de coeziune a UE, organizată de Comisie sub auspiciile președinției române a Consiliului UE. Titlul conferinței, „Investiții în viitorul nostru comun”, reamintește principiul solidarității de la baza politicii de coeziune și faptul că pentru această politică, implementată în regim de gestionare partajată, colaborarea cu statele membre este esențială.

În deschiderea conferinței, comisarul Crețu a subliniat faptul că politica susține investiții pentru creșterea calității vieții cetățenilor UE. În contextul cadrului financiar multianual (CFM), comisarul a enumerat principalele provocări pentru viitoarea politică de coeziune, inclusiv utilizarea dovezilor privind ceea ce funcționează pentru a perfecționa constant orientarea pronunțată spre performanță în pregătirea programelor viitoare și consolidarea legăturilor cu semestrul european.

Viceprim-ministrul României, dl Suci, le-a urat bun venit participanților și a evidențiat abilitatea politicii de coeziune de a se adapta permanent, astfel încât să își mențină relevanța în ciuda schimbării împrejurărilor. Intervenția ministrului român al fondurilor europene, dna Mânzatu, a subliniat impor-

tanța evaluării politicii de coeziune pentru a disemina rezultatele concrete în rândul cetățenilor, prevenind astfel criticile nefondate. Dl Schneider, membru al Comitetului European al Regiunilor, a accentuat faptul că evaluarea a fost un instrument de bază pentru a ilustra contribuția acestei politici la schimbarea în bine a regiunilor UE.

Atenția asupra rolului

Pe parcursul celor două zile de dezbateri, în cadrul a opt ateliere tematice, experții au reflectat asupra rolului și a funcției monitorizării și evaluării în diverse scenarii, cum ar fi în strategii teritoriale integrate și în strategii de specializare inteligentă. Gestionarea volumelor mari de date, disponibilitatea și fiabilitatea acestora, precum și sistemele de evaluare de la nivel național, al UE și internațional s-au numărat printre subiectele principale discutate la atelierele paralele. „Ce funcționează și ce nu funcționează la politica de coeziune” a fost titlul provocator al celui de al cincilea atelier, care s-a concentrat pe contribuția evaluării *ex-post* a perioadei 2007-2013 în ceea ce privește simplificarea și flexibilitatea propunerii Comisiei pentru viitoarea perioadă de programare.

Publicul a avut apoi de răspuns la următoarea întrebare: „Care este cel mai important rol al evaluării?” Asumarea răspunderii, învățarea în materie de politici și comunicarea au fost evidențiate drept elementele esențiale pentru care este utilă evaluarea, acestea fiind dezbătute ulterior în cadrul sesiunii plenare finale.

Evaluarea ca punct de cotitură

Dna Ivanova, decanul Camerei II (Investiții pentru coeziune, creștere și incluziune) a Curții de Conturi Europene, a subliniat faptul că evaluarea *ex ante*, cea intermediară și cea *ex post* sunt toate esențiale și complementare: unele sunt necesare la conceperea politicilor, iar altele au un rol central în ilustrarea rezultatelor și în consolidarea asumării răspunderii față de cetățeni.

Potrivit dnei Hristcheva, șefa unității Evaluare și semestrul european din cadrul DG Regio, evaluarea poate reprezenta un real moment de cotitură. Aceasta poate să indice dacă investițiile au fost bine gândite și bine plasate și dacă pot să promoveze valoarea adăugată, jucând astfel un rol în îmbunătățirea proiectării politicilor și a implementării viitoare.

Precondiția pentru desfășurarea unor evaluări solide, bazate pe dovezi, o reprezintă disponibilitatea și fiabilitatea datelor. Cu toate acestea, după cum a subliniat dna Gaffey, președinta Comitetului de analiză a reglementării din cadrul Comisiei, cifrele mari nu ar trebui utilizate ca scut în spatele căruia să se ascundă eșecuri ale politicilor publice: politicienii ar trebui să aibă în vedere construirea unei relatări solide, astfel încât cetățenii să poată înțelege realizările și motivele pentru care s-ar putea ca unele programe să nu își atingă obiectivele planificate.

Intervențiile de coeziune vizează, printre altele, idei inovatoare și de ultimă generație care, prin natura lor, implică riscuri. Astfel, potrivit dlui McCann, profesor la Facultatea de management din cadrul Universității din Sheffield, această politică ar trebui să lase loc pentru eșecuri, iar politicienii ar trebui să învețe să accepte că experimentarea nu duce întotdeauna la reușită. Evaluarea nu înseamnă formularea de judecăți și punctaje, ci acordarea unui feedback pentru îmbunătățirea unei politici.

Răspândirea informațiilor

Relațiile de încredere și planurile adecvate de comunicare pentru diseminarea rezultatelor evaluării pot evita situațiile în care criticii exagerează anumite rezultate negative pentru a ataca politica, în timp ce realizările sale pozitive pot avea nevoie de mai mult timp pentru a se materializa, însă pot produce efecte și impacturi mai de durată. În plus, politicienii și experții ar trebui să comunice rezultatele și eșecurile folosind abordări diferite în funcție de public, evitând capcana simplificării și urmărind un „exercițiu de marketing”.

Dna Toader, secretar de stat în Ministerul Fondurilor Europene al României, a încheiat conferința accentuând importanța permanentă a evaluărilor structurate: cei care concep programele au nevoie de evaluare pentru a înțelege ce aspecte pot perfecționa; cetățenii și contribuabilii au nevoie de aceasta pentru a vedea cum au fost folosiți banii lor; iar politicienii au nevoie de ea pentru a-și consolida acțiunile când elaborează politici viitoare.

Pe lângă discutarea evaluării și a îmbunătățirilor ulterioare, conferința a reprezentat și o excelentă ocazie de networking pentru părțile interesate, de la reprezentanți ai mediului academic la profesioniști, decidenți politici și lideri din statele membre.

Munca substanțială depusă în domeniul politicii de coeziune și rolul Comisiei ca promotor și facilitator puternic al evaluării au fost larg recunoscute. În calitate de director de politică al DG Regio, Erik von Breska a subliniat că evaluarea este o piatră de temelie în ciclul politicii, atât procesul de evaluare, cât și rezultatele acestuia utilizându-se pentru a sprijini implementarea de programe și a dezvolta viitorul politicii. Prioritatea va fi de a stabili obiective realiste și ambițioase pentru a concepe intervenții de coeziune clare și fezabile în vederea abordării provocărilor viitoare. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

Site-ul conferinței, inclusiv prezentările de evaluare ale statelor membre, înregistrări video și afișe:

<https://europa.eu/lup98Ct>

Portalul de date deschise privind fondurile ESI:

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

Rețeaua de evaluare: https://ec.europa.eu/regional_policy/ro/policy/evaluations/network/

Fondul de solidaritate al UE 2002-2017: pregătit pentru orice eveniment

Fondul de solidaritate al UE este un instrument de politică instituit în 2002 pentru a sprijini intervențiile UE în situații de calamități de proporții în statele membre ale UE și în țările în curs de aderare, precum inundații, cutremure, erupții vulcanice, incendii forestiere, secete și alte catastrofe naturale. Fondul se poate mobiliza în urma unei cereri din partea țării în cauză, cu condiția ca evenimentul catastrofal să justifice intervenția la nivel european.

În 2014 a fost revizuit cadrul de reglementare al Fondului de solidaritate al UE (FSUE): operațiunile FSUE sunt reglementate acum prin Regulamentul (CE) nr. 2012/2002 al Consiliului, modificat prin Regulamentul (UE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului. Reforma a introdus mai multe modificări ale activităților fondului, precum clarificarea criteriilor de admisibilitate pentru solicitanți în cazul catastrofelor regionale, prelungirea termenului-limită reglementat pentru cereri, prelungirea perioadei de execuție și introducerea plăților în avans.

În perioada 2002-2017, FSUE a mobilizat 5,24 miliarde EUR pentru intervenții în 84 de calamități din 23 de state membre și o țară în curs de aderare. Aproximativ 90% dintre aceste resurse au fost alocate pentru calamități care au generat daune semnificative la nivel național, în principal pentru asistență în caz de cutremure, inundații și furtuni.

Cu toate acestea, fondul intervine și în cazul unor calamități cu un caracter local mai pronunțat, cum sunt evenimentele regionale și din țările învecinate. Figura ilustrează distribuția tuturor intervențiilor FSUE în funcție de anul catastrofei, de categoria de catastrofă (majoră, regională, de vecinătate), de tipul de catastrofă (inundații, furtuni, cutremure, incendii forestiere) și de suma sprijinului din partea UE (indicată prin mărimea bulei).

Conform ilustrației, o caracteristică a mediului în care funcționează fondul este gradul ridicat de imprevizibilitate a producerii și a magnitudinii evenimentelor catastrofale pe an. De exemplu, în ceea ce privește frecvența, s-au înregistrat ani de vârf, cu numeroase evenimente catastrofale, în 2010 și 2014 (cu cel puțin 10 evenimente pe an), în timp ce anii cei mai calmi pentru FSUE au fost 2004, 2006 și 2011.

Îmbunătățiri semnificative

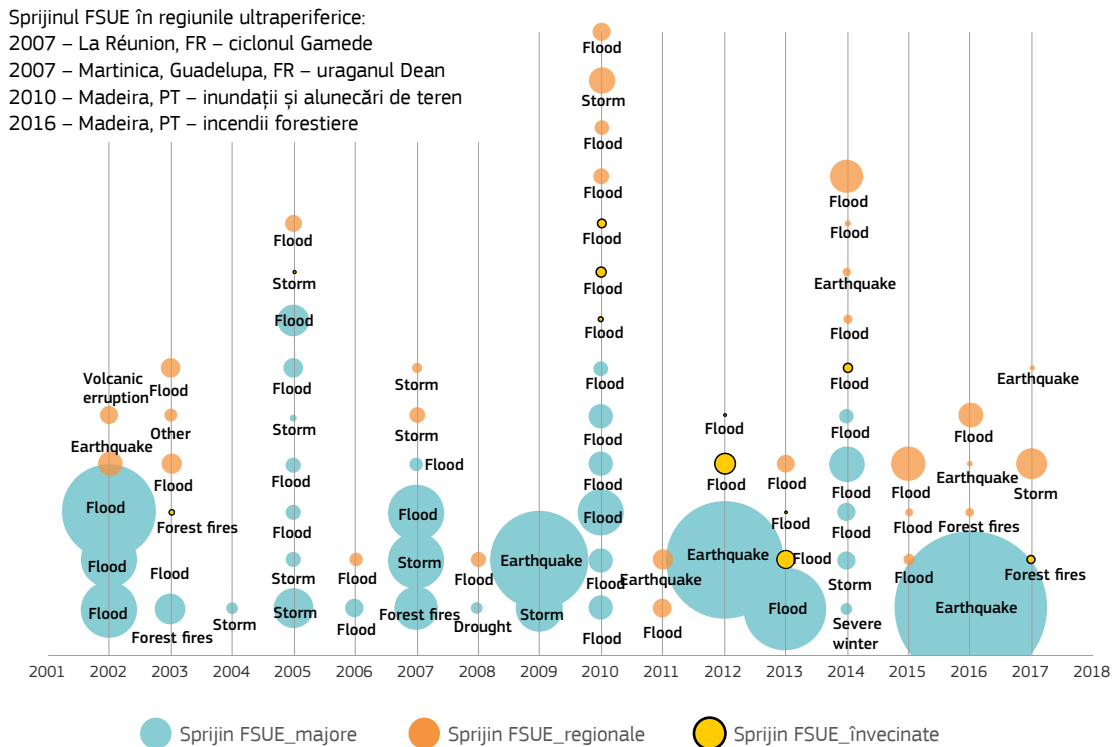
Din acest motiv, resursele pentru acest fond nu sunt preangajate anual în bugetul UE. Acestea se bazează pe un plafon bugetar anual, care, din 2014, a fost de 500 de milioane EUR la prețurile din 2011, cu posibilitatea reportării în anul următor a resurselor neutilizate în anul curent.

Vizând operațiunile fondului de la introducerea acestuia în 2002 până în 2017, evaluarea FSUE a analizat implementarea și performanțele acestuia în ceea ce privește eficacitatea și eficiența ca timp a aprobării, a implementării și a finalizării intervențiilor sale; rolul revizuirii din 2014 a fondului; sinergiile dintre FSUE și alte instrumente de politică pentru gestionarea riscului de dezastre; și percepțiile părților interesate cu privire la valoarea adăugată a UE aferentă acestui instrument de politică și rolul acestuia ca sursă de inspirație pentru elaborarea unor politici viitoare de gestionare a riscului de dezastre în sistemele naționale.

Desfășurată în perioada septembrie 2018-martie 2019, evaluarea a respectat principiile Comisiei privind o mai bună reglementare, prezentând dovezi pentru cele cinci criterii de evaluare: eficacitate, eficiență, coerență, relevanță și valoare adăugată a UE. În plus, evaluarea a luat în calcul criteriul de evaluare a solidarității UE, specific instrumentului.

În urma evaluării s-a constatat că, în special datorită reformei din 2014, implementarea fondului s-a îmbunătățit semnificativ, în special în ceea ce privește rata de aprobare a cererilor în cazul catastrofelor regionale și timpul de execuție a fondului pe teren.

Fondul de solidaritate al UE 2002-2017 (pe an, categorie și tip de catastrofă și sumă acordată)

^ Figura prezintă 84 de cazuri ale FSUE aprobate pentru finanțare în cazul unor catastrofe produse între 2002 și 2017.
 Sursa: Comisia Europeană, date de monitorizare 2002-2017

După reforma din 2014, probabilitatea admiterii cererilor de sprijin din partea FSUE pentru catastrofe regionale a crescut de la 31 % la 85 %, odată cu eliminarea incertitudinii privind admisibilitatea cererilor. În ceea ce privește viteza de execuție, durata de la momentul cererii până la momentul plății întregului sprijin din partea FSUE s-a redus cu 12 %, deși continuă să fie de aproximativ un an. Cu toate acestea, constrângerile financiare inițiale din statele membre care se confruntă cu dezastre naturale semnificative pot fi abordate și prin solicitarea unor plăți în avans din FSUE în scurt timp de la cerere.

Analiza din evaluare a identificat și căi de evoluție viitoare, precum o mai bună aliniere a condițiilor de eligibilitate ale fondului la principiul de „a reconstrui mai bine” aferent gestionării riscului de dezastre, conform căruia etapa de redresare în urma catastrofei este esențială pentru construirea unei infrastructuri rezistente.

Alte posibilități de îmbunătățire se referă, de exemplu, la promovarea bunelor practici și la elaborarea unor metodologii robuste de estimare a daunelor în statele membre, pentru a asigura o utilizare optimă a sprijinului din FSUE. Eforturile de comunicare a intervențiilor FSUE vor fi consolidate și ele, pentru a spori vizibilitatea eforturilor de solidaritate ale UE în statele membre.

Pe scurt, evaluarea concluzionează că fondul este un instrument adaptabil și flexibil pentru intervenții ale UE în situații de catastrofe, aducând valoare adăugată a UE în cadrul reacției în urma dezastrelor în statele membre și în țările în curs de aderare.

În viitor, Comisia propune modificarea bazei legislative a FSUE, astfel încât acesta să poată fi utilizat și pentru a ajuta statele membre să atenueze impactul retragerii Regatului Unit din UE asupra zonelor și sectoarelor celor mai afectate, în special asupra acelor întreprinderi mici și mijlocii cu o expunere semnificativă la Regatul Unit și asupra administrațiilor publice. Mai mult, Comisia propune majorarea plăților în avans din fond de la 10 % la 25 % (sau maximum 100 de milioane EUR) din sprijinul financiar total anticipat pentru a contribui la accelerarea execuției în statele membre care solicită sprijin. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

Propunerea Comisiei de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2012/2002 al Consiliului:
<https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2019/RO/COM-2019-399-F1-RO-MAIN-PART-1.PDF>
<https://europa.eu/!Hx63Jd>

Proiectul „Excursie cu mașina”: din nou la drum

În al doilea sezon al proiectului „Excursie cu mașina” al DG Regio, două echipe a câte patru tineri vizitează simultan 17 țări ale UE în speranța de a trăi aventura vieții lor. Fiecare grup conține un realizator video, un redactor, un fotograf și un prezentator, aceștia având sarcina de a-și înregistra numeroasele experiențe pe măsură ce vizitează și află mai multe despre proiectele finanțate de UE în diversele regiuni ale Europei.

Traseul echipei Travelbugs începe în Insulele Åland din Finlanda și se încheie în Insulele Canare din Spania.

Dayana, o actriță în vârstă de 22 de ani, este originară din Bulgaria, dar locuiește în prezent în Anglia. Este sociabilă și îi place să petreacă timp în aer liber și să își facă prieteni noi. În timpul liber practică sporturi și citește și scrie poezie, una dintre cele mai mari pasiuni ale sale.

Rareș este un român în vârstă de 27 de ani care locuiește în Italia de 12 ani. A studiat mediere interculturală, dar a renunțat la aceasta pentru a-și urma pasiunea: fotografia. Îi place să creeze lucruri noi, dar se și relaxează jucând jocuri pe computer și vizionând filme, seriale TV și clipuri pe YouTube. Citatul său preferat: „Creativitatea este noua alfabetizare!”

Elliot, un tânăr de 19 ani din Suedia, tocmai a terminat liceul și visează să lucreze ca liber-profesionist în domeniul foto-video. Este un amator autodidact în ceea ce privește YouTube și filmele și îl fascinează documentarele independente – în special cele care arată cât de frumoasă este lumea noastră. Când are nevoie de o pauză, îi place să facă plimbări lungi, să bea cafea și să asculte muzică. Poate că va reuși să creeze propriul documentar în această călătorie!

Vanessa este o tânără sud-africană în vârstă de 24 de ani care locuiește și își face studiile de masterat în Ungaria. Mereu a visat să cutreiere Europa, așa că nu a ezitat când s-a ivit ocazia. În timpul liber, Vanessa citește cu plăcere cărți de self-help și produce conținut pentru blogul său despre mâncare și nutriție.

Traseul echipei Calma începe în Dublin (Irlanda) și se încheie la Nicosia (Cipru).

Panos este un vlogger de 23 de ani din Cipru care a locuit în Grecia, Australia și Cipru în ultimii patru ani. El a călătorit cu camera sa prin Asia și a participat la un proiect de călătorie de 100 de zile, contribuind la conectarea lumii prin prietenie. Îi place să doarmă, să se autoironizeze, să privească partea luminoasă a vieții și să facă oamenii să râdă (și chiar se pricepe!)

Selina are 22 de ani, este din Germania și a locuit în patru orașe diferite în ultimul an. Tocmai a absolvit facultatea de jurnalism, iar pasiunea sa este de a face reportaje despre subiecte legate de societate și mediu. În timpul liber, Selina îi place să meargă la festivaluri de muzică, să fie în natură și să exploreze lucruri noi.

Wijnand este un realizator de filme în vârstă de 26 de ani din Țările de Jos. Mai demult îi plăcea carnea, dar a devenit vegetarian din motive etice. În călătoria sa, așteaptă cu nerăbdare să cunoască oameni și să le afle poveștile prin aceste aventuri: cum au crescut, ce îi motivează și cum văd ei viitorul?

Olga este o studentă de 19 ani din Polonia care și-a luat un an de pauză pentru a căuta aventura vieții sale. Adoră arta și o pasionează știința. În cadrul proiectului „Excursie cu mașina”, Olga speră să își facă amintiri pentru mulți ani de acum înainte! ■

MAI MULTE INFORMAȚII

<https://roadtripproject.eu/>

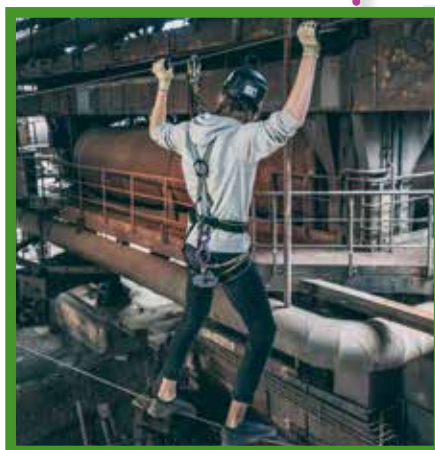

Canotaj în zona protejată Tokaj-Bodrogzug din Ungaria

Descoperirea patrimoniului industrial european în adâncul minei de cărbune și la muzeu în Silezia (Polonia)

Fotografie de echipă în Luxemburg cu Charles Elsen, unul dintre semnatarii Acordului Schengen

La mare altitudine în Germania, pentru o vedere de sus a parcului amenajat din Duisberg

PANORAMA
vă invită să
contribuiți!

„În cuvinte proprii” este rubrica revistei *Panorama* în care părțile interesate de la nivel local, regional, național și european își prezintă realizările din perioada 2014-2020 și își împărtășesc opiniile privind actualele discuții

cruciale despre politica de coeziune post-2020. *Panorama* vă invită să contribuiți în limba dumneavoastră, mesajul transmis putând fi publicat în edițiile viitoare. Contactați-ne la adresa regio-panorama@ec.europa.eu pentru informații suplimentare privind orientările și termenele-limită.

Directiva Saxoniei Inferioare privind inovarea socială – gestionarea schimbărilor sociale

Societatea noastră se confruntă cu schimbări structurale tot mai rapide, datorate parțial schimbărilor demografice și digitalizării. Inovarea tehnică nu este suficientă pentru a contracara aceste schimbări. De aceea, Saxonia Inferioară testează de mai mulți ani inovații sociale care vizează structurile sociale în schimbare.

În actuala perioadă de finanțare a UE, finanțarea FSE se poate folosi, în premieră, pentru a sprijini inovațiile sociale. Orientarea „Inovații sociale” a Saxoniei Inferioare promovează „abordările inovatoare care contribuie la rezolvarea provocărilor sociale și la satisfacerea nevoilor locale și regionale”.

Domeniul de aplicare amplu al finanțării le oferă sponsorilor de proiecte o libertate cât se poate de mare. Saxonia Inferioară a ales o nouă abordare a finanțării pentru a elabora proiecte adaptate care să poată fi transferate și în alte părți ale statului.

Prin cooperarea între actorii locali, proiectele sunt menite să formeze structuri permanente. Trei birouri de inovare socială le

Birgit Honé
Ministrul afacerilor federale și europene și dezvoltării regionale din landul german Saxonia Inferioară

oferă sprijin solicitanților la elaborarea proiectelor, creând și ocazia organizării unei cooperări transnaționale sau a unui schimb de experiență paneuropean.

Pe de o parte, se oferă finanțare proiectelor care facilitează adaptarea la schimbările din domeniul muncii, iar pe de altă parte, celor care îmbunătățesc accesul la servicii sociale și de sănătate.

Cele 40 de proiecte finanțate până în prezent variază de la sănătate, mobilitate și telemedicină până la depășirea barierelor lingvistice și la proiecte legate de refugiați. În 2020 se vor lansa încă 15-20 de proiecte.

Saxonia Inferioară a lansat un experiment cu Directiva privind inovarea socială. Nu lipsesc ideile de rezolvare a provocărilor locale din regiuni. Cu toate acestea, este nevoie de cadrul corespunzător pentru a permite o finanțare mai flexibilă și mai simplă, care să ducă la proiecte ce aplică abordări noi.

Directiva a fost primită cu mult interes pe teren și s-au testat numeroase abordări noi, generându-se noi rețele și eforturi de colaborare.

Inovațiile sociale au dobândit o prioritate sporită în cadrul FSE+, conform planificării pentru perioada de finanțare 2021-2027. Chiar dacă încă nu s-a finalizat un format specific, se poate presupune, privind propunerile de reglementare anterioare, că Saxonia Inferioară va avea și în continuare ocazia de a elabora și a promova proiecte de inovare socială în cadrul unor procese participative. ■

NOUTĂȚI [PE SCURT]

Datele arată că politica de coeziune combate schimbările climatice

Pentru a atinge țintele convenite de UE privind clima și energia până în 2020, Comisia Europeană s-a angajat să susțină politicile climatice cu cel puțin 20% din bugetul cadrului financiar multianual pentru 2014-2020. Un asemenea angajament politic se înscrie într-un efort mai amplu de a integra politicile climatice și de a contribui la eforturile de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare a mediului natural și antropoc și a economiei la impactul preconizat al acestora. Prin însăși natura și domeniul de aplicare al obiectivelor lor, FEDR și Fondul de coeziune au o contribuție importantă la ținta de monitorizare generală a UE. În total se investesc 54,8 de miliarde EUR din aceste fonduri în perioada 2014-2020. Acum puteți monitoriza investițiile planificate și progresele înregistrate în implementarea acestora folosind datele deschise.

Citiți această postare de blog care deschide o fereastră spre datele detaliate: <https://bit.ly/33jRQYv>

Principalele realizări ale politicii de coeziune în 2014-2020

O nouă prezentare privind https://ec.europa.eu/regional_policy/ro/policy/what/key-achievements/ este disponibilă. Țintele de investiții selectate și progresele înregistrate până în prezent în ceea ce privește realizarea acestora sunt organizate sub trei titluri:

- O Europă inteligentă: cercetare și inovare, economie digitală, IMM-uri;
- O Europă durabilă: economie cu emisii reduse de carbon, mediu și acțiuni climatice, infrastructuri de rețea;
- O Europă incluzivă: piața forței de muncă, incluziune socială și capital uman.

Textul se referă în special la valorile-țintă de la sfârșitul anului 2017 (în lipsa altor precizări), în timp ce țintele privind realizările sunt plasate în contextul mai larg; graficele (bazate pe [#ESIFOpenData](#)) vor fi actualizate în decembrie 2019.

Pacturile de integritate câștigă premiul de excelență pentru o administrație deschisă

Inițiativa <https://europa.eu/!YY79fU>, promovată de DG Politică Regională și Urbană a Comisiei Europene în cooperare cu Transparency International, a câștigat Premiul Ombudsmanului European pentru bună administrație în 2019, la categoria „Excelență în administrația deschisă”.

Premiul recunoaște „utilizarea inovatoare a parteneriatelor cu ONG-urile, cu autoritățile publice și cu întreprinderile, contribuind la creșterea încrederii publicului prin combaterea corupției”. Aceasta reprezintă o recunoaștere a eforturilor tuturor actorilor din cele 17 proiecte și 11 state membre diferite participante.

DG REGIO a lansat inițiativa în 2015 prin selectarea proiectelor și a organizațiilor societății civile în urma unui apel de exprimare a interesului. Un **pact de integritate** este un contract între o autoritate contractantă și operatorii economici care licitează pentru contracte publice, prin care aceștia se angajează să se abțină de la practici corupte și să desfășoare un proces de achiziție transparent. Pentru a asigura asumarea răspunderii și legitimitatea, pactul include un contract separat cu o organizație a societății civile care monitorizează respectarea angajamentelor de către toate părțile.

Premiul pentru o bună administrație recunoaște acțiunile administrațiilor publice din UE care au un impact pozitiv vizibil și direct asupra vieții cetățenilor. Ombudsmanul a introdus premiul în 2017 pentru a promova excelența în serviciile publice din UE și diseminarea bunelor idei și practici.

FINANȚARE ALTERNATIVĂ PENTRU ÎNTREPRINDERILE SOCIALE ÎN ITALIA ȘI SPANIA

**INVESTIȚIA TOTALĂ
899 070 EUR**

**CONTRIBUȚIA UE
854 115 EUR**

Datorită finanțării din partea UE, un parteneriat între regiuni din Italia și Spania a conceput modele de finanțare pentru a-și impulsiona economia socială.

În prezent este insuficientă în Europa finanțarea organizațiilor antreprenoriale care reacționează la provocările cu care se confruntă societatea, precum șomajul, angajarea tinerilor, exclusiunea și deteriorarea mediului. Cunoscute colectiv ca „întreprinderi sociale”, acestea reprezintă numai 10% dintre întreprinderile europene și 7% din locurile de muncă din Europa.

Unul dintre principalele motive pentru o investiție atât de scăzută este că băncile investesc în mod tradițional în întreprinderi pe baza bilanțurilor contabile și modelelor de afaceri ale acestora, în timp ce câștigurile ecologice și culturale sunt adesea subevaluate. Cu alte cuvinte, companiile mai mari sunt considerate o investiție mai sigură.

Proiectul „Instrumente financiare inovatoare în sprijinul economiei sociale (IFISE) – un parteneriat între două regiuni italiene și două regiuni spaniole – a elaborat metode noi de finanțare pentru a demonstra cum ar putea organizațiile caritabile, cooperativele și alte întreprinderi sociale să primească capital. Pentru a defini instrumentele financiare actuale, IFISE a analizat 57 de cazuri din întreaga Europă.

Proiectul s-a concentrat pe investiții de impact, care să aprecieze atât câștigurile financiare, cât și cele sociale (o abordare descrisă drept „bilanț dublu”), precum și finanțare de tip crowdfunding, care constă în strângerea unor sume de finanțare mici de la un număr mare de oameni.

Pentru a înțelege ce tip de finanțare era cel mai potrivit pentru regiunile IFISE, proiectul a elaborat studii de fezabilitate pentru toate cele patru regiuni. În Lombardia, studiul a acordat prioritate fezabilității obligațiilor cu impact social, iar în Andaluzia, Piemont și Valencia s-a investigat viabilitatea instituirii unor fonduri de impact social. Ambele modele s-au dovedit a fi compatibile cu finanțarea operațională regională precum cea oferită de Fondul social european (FSE) și de Fondul european de dezvoltare regională (FEDR).

Investiții în societate

Constatările IFISE au fost sintetizate într-un manual care se poate descărca de pe site-ul proiectului. Ghidul li se adresează autorităților de management, dar va ajuta pe oricine dorește să implementeze instrumente financiare de ultimă generație pentru abordarea problemelor sociale sau de mediu.

Cu sprijin din partea unor instituții financiare internaționale și a mediului academic, IFISE a asigurat în regiunile partenere și cursuri de formare cu privire la aspectele tehnice ale investițiilor cu impact social. Proiectul a publicat aceste sfaturi și orientări utile sub forma unui sistem de formare reproductibil.

Pe termen lung, se speră ca modelele financiare ale IFISE să fie transferate și în alte regiuni europene. Potrivit coordonatorilor proiectului, acest lucru se va realiza mai ușor dacă se pot standardiza legile care reglementează întreprinderile sociale din întreaga UE. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

<https://www.finpiemonte.it/Ifise-project>

PROIECTE

O APLICAȚIE DE „GAMING” ADUCE O NOUĂ DIMENSIUNE CĂUTĂRII UNUI LOC DE MUNCĂ

**INVESTIȚIA TOTALĂ
500 000 EUR**

**CONTRIBUȚIA UE
350 000 EUR**

Un proiect din regiunea italiană Lazio a reunit angajatorii și persoanele dornice de angajare pe o platformă digitală inovatoare. Folosind o aplicație mobilă, Employerland oferă jocuri și teste personalizate, pe care oamenii le joacă pentru a obține un loc de muncă. IMM-urile și companiile mari din întreaga Italie s-au abonat la platformă pentru a atrage candidați talentați.

„Employerland” valorifică tehnologiile digitale cele mai noi pentru a le oferi echipelor de resurse umane o modalitate nouă de a recruta personal. Proiectul depășește abordările tradiționale de publicare a posturilor vacante online sau în ziar, urmată de parcurgerea unor CV-uri. Aplicația li se adresează în special tinerilor, care sunt mai familiarizați cu utilizarea tehnologiilor digitale în viața cotidiană.

De la lansarea sa în 2014, aproximativ 1 000 de persoane înalt calificate și-au găsit locuri de muncă prin aplicația Employerland, care a fost descărcată de peste 100 000 de utilizatori. În plus, peste 800 de companii s-au înregistrat pe platformă, inclusiv angajatori de vârf ca Ferrovie dello Stato Italiane, Oracle, Pirelli, Lamborghini, Luxottica, Bosch, Salini Impregilo, PwC și Nestlé.

Echipa Employerland a organizat și peste 50 de evenimente corporative și mai multe zile de recrutare, care au atras peste 15 000 de tineri.

Persoanele dornice de angajare pot descărca aplicația pe smartphone sau pe tabletă. Apoi, acestea își înregistrează profilul pe platformă și încep să caute jocuri și angajatori care li se potrivesc. Utilizatorii participă la provocări virtuale, răspunzând la întrebări despre o anumită companie pentru a câștiga puncte și a-și demonstra competențele. Câștigând un joc,

jucătorul dobândește acces la echipa de resurse umane a companiei și are șanse mari de a obține un loc de muncă.

Mai mult, cei care ating cele mai bune performanțe în cadrul participării la unele dintre jocuri primesc un „permis de competențe” („Skillpass”) special, care duce la un interviu pe parcursul evenimentelor la care participă compania.

Întreprinderile pot folosi platforma pentru a deveni mai vizibile pe piața locurilor de muncă afișând anunțuri – direct prin intermediul aplicației sau prin intermediul evenimentelor Employerland. Procesul le permite angajatorilor să își personalizeze cerințele de recrutare printr-un joc sau un concurs adaptat cerințelor lor specifice. În plus, aceștia pot implementa campanii de consacrare a mărcii prin intermediul aplicației, pentru a atrage oameni talentați.

Identificarea talentelor

Abordarea personalizată oferită de Employerland ajută companiile să își reducă costurile de recrutare și să își eficientizeze procesul de selecție. Aceasta deoarece candidații talentați vor parcurge testele numai dacă sunt motivați să lucreze la compania respectivă. Există pe platformă și un spațiu în care angajatorii pot folosi testele pentru a relaționa cu propriii angajați și a le oferi instructaje.

Employerland poate afirma că este prima aplicație mobilă care oferă resurse de recrutare bazate pe implicarea oamenilor în jocuri sociale. Proiectul a fost elaborat sub forma unui start-up, după primirea sprijinului din partea Fondului european de dezvoltare regională, a regiunii Lazio și a unui business angel privat. Succesul de până în prezent al proiectului a generat nouă locuri de muncă la Employerland. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

<https://www.employerland.it>

MUZEELOR DIN EUROPA CENTRALĂ ÎNTÂMPINĂ UN PUBLIC MAI LARG

**INVESTIȚIA TOTALĂ
2 579 255 EUR**

**CONTRIBUȚIA UE
2 091 160 EUR**

Patrimoniul cultural al Europei Centrale a devenit mai accesibil datorită unor abordări favorabile incluziunii în ceea ce privește accesul și materialele de învățare finanțate prin programul Interreg.

Având în vedere numărul mare de atracții culturale din întreaga UE, nu lipsesc nici locurile în care putem învăța despre bogăția patrimoniului și a istoriei Europei. Din păcate, persoanelor cu dizabilități nu le este întotdeauna atât de ușor să se bucure de aceste muzee și galerii de artă.

Dotarea cu ascensoare și rampe de acces pentru vizitatorii cu mobilitate redusă rezolvă numai o parte din probleme. Multe alte tipuri de dizabilități – tulburări cognitive, senzoriale și temporare – impun o mai bună înțelegere a barierelor din calea accesibilității.

Proiectul COME-IN!, finanțat prin programul Interreg Europa Centrală, ajută muzeele mici și mijlocii din UE să își deschidă porțile pentru un public mai larg. Îmbunătățind accesibilitatea și calitatea materialelor de învățare, a crescut numărul celor care au posibilitatea de a cunoaște și a se bucura de patrimoniul cultural.

Proiectul a elaborat orientări și instructaje utile pentru muzee și a lansat o etichetă nouă și inovatoare, acordată muzeelor care întrunesc standardele de accesibilitate îmbunătățite.

Coaliția COME-IN! este formată din 14 organizații și include muzee din Austria, Croația, Germania, Italia, Polonia și Slovenia. Rețeaua sa de reprezentanți ai mediului academic, instituții de formare și decidenți politici a fost dornică să asigure incluziunea persoanelor cu dizabilități pentru a înțelege mai

bine ce bariere le limitează acestora în prezent posibilitatea de a se bucura de patrimoniul cultural. În consecință, au fost consultate asociații ale persoanelor cu dizabilități și instituții publice înainte de a fi puse în aplicare sistemele-pilot ale proiectului la nivelul regiunilor participante.

O politică a porților deschise

COME-IN! a elaborat un set de orientări comune, pe care siturile de patrimoniu le pot folosi pentru a le garanta tuturor vizitatorilor lor posibilitatea de acces. Se poate descărca un manual de formare de pe site-ul COME-IN!, pentru a ajuta operatorii muzeelor să pună în aplicare aceste standarde ridicate.

Pe baza experienței dobândite de parteneri pe parcursul proiectului, s-a lansat eticheta COME-IN! pentru a oferi recunoaștere muzeelor care au urmat orientările. Deși există etichete similare la nivel local și național, este prima dată când un sistem de atribuire va ține cont de toate tipurile de dizabilități. Eticheta va fi promovată la nivel transnațional, astfel încât să se poată înscrie și muzee din țări din afara Europei Centrale.

Deși a fost gândită inițial pentru muzee, eticheta și-a lărgit domeniul de aplicare la orice atracție sau eveniment cultural care a pus pe primul plan accesibilitatea. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

<https://bit.ly/2LX7NOX>

AGENDĂ

14-15 NOIEMBRIE

Bruxelles (BE)

Conferința SMART REGIONS 3.0: Transformare prin specializare inteligentă

28-29 NOIEMBRIE

Milano (IT)

Al treilea forum anual al Strategiei UE pentru regiunea alpină

30-31 IANUARIE 2020

Porto (PT)

Forumul Cities 2020

AVIZ JURIDIC

Nici Comisia Europeană, nici vreă persoană care acționează în numele Comisiei Europene nu este responsabilă pentru posibila utilizare a următoarelor informații.

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2019

Versiune tipărită: 2443-9010 KN-LR-19-070-RO-C

Versiune PDF: 1830-933X KN-LR-19-070-RO-N

© Uniunea Europeană, 2019

Reproducerea textului este autorizată cu condiția menționării sursei.

Politica privind reproducerea documentelor Comisiei Europene este reglementată prin Decizia 2011/833/UE (JO L 330, 14.12.2011, p. 39).

Pentru orice utilizare sau reproducere a imaginilor sau a altor materiale care nu fac obiectul drepturilor de autor ale UE trebuie solicitată direct permisiunea deținătorilor drepturilor de autor.

Printed by Bietlot in Belgium

Această revistă este tipărită pe hârtie reciclată în limbile bulgară, engleză, franceză, germană, greacă, italiană, polonă, română și spaniolă. Revista este disponibilă online în 22 de limbi la adresa: http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/information/publications/panorama-magazine/

Conținutul acestui număr a fost finalizat în octombrie 2019.

FOTOGRAFII (PAGINI):

Coperta: © iStock/olgagorovenko

Pagina 3: © Uniunea Europeană

Pagina 13: © Energy Cells GR; Librarium;
© Connect Innovation; © Stockholms stad

Pagina 14: © CobBauge; © Franziska Drasdo;
© Ecomare; © Capture; © Ecomare

Pagina 15: © iStock/AlexRaths; © EUMINT; © proiectul Wise;
© iStock/SeregaYu; © iStock/AliguisNJ

Pagina 16: © Climate Alliance; © Citywalk;
© iStock/balticboy; © WTCB

Pagina 17: © Orsi Academy; © iStock/Chinnapong; © CAWT;
© Oulu Sote Labs; © iStock/SDI productions

Pagina 20: © iStock/ipopba

Pagina 22: © iStock/Photographer CW

Pagina 24: © Comitetul de Promovare a Afacerilor din Danemarca

Pagina 27: © iStock/Yuri_Arcus; © iStock/jhorrocks

Pagina 28: © iStock/J2R

Pagina 29: © iStock/Tommel

Pagina 30: © iStock/Luis Fonseca

Pagina 31: © CDR Algarve

Pagina 32: © iStock/badahos

Pagina 34: © Francesca Fumagalli

Pagina 35: © iStock/Solstock

Pagina 36: © Orquestra Geração

Pagina 37: © CC BY-SA 4.0/ Joseolgon (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.en>); © Inês Pinto da Costa

Pagina 40: © Uniunea Europeană

Pagina 42: © iStock/hepatus

Pagina 45: © Uniunea Europeană

Pagina 46: © Guvernul Saxoniei Inferioare (Germania)

Pagina 47: © iStock/Ian Dyball

Pagina 48: © iStock/busracavus

Pagina 49: © iStock/xavieramau

Pagina 50: © Luca Laureati

PĂSTRAȚI LEGĂTURA

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

[@EUinmyRegion](https://twitter.com/EUinmyRegion)

[EUinmyRegion](https://www.facebook.com/EUinmyRegion)

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

[EUinmyRegion](https://www.youtube.com/EUinmyRegion)

[euinmyregion](https://www.instagram.com/euinmyregion)

ec.europa.eu/commission/2014-2019/hahn_en
[@JHahnEU](https://twitter.com/JHahnEU)

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene

Comisia Europeană
 Direcția Generală Politică Regională și Urbană
 Comunicare – Agnès Monfret
 Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
 E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu